

İVƏSƏY DƏMƏ

DİVANİ-HİKMƏT

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN

CASIOĞLU
İŞLƏR İDARƏSİNİN

2004

KİTABXANASI

REDAKSIYA ŞURASI

<i>Misir Mərdanov (sədr)</i>	<i>Hikmət Hüseynov (naşir)</i>
<i>Anar Rzayev</i>	<i>İsa Həbibbəyli</i>
<i>Ağamusa Axundov</i>	<i>Kamal Abdullayev</i>
<i>Azad Nəbiyev</i>	<i>Qara Namazov</i>
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	<i>Nizami Cəfərov</i>
<i>Bəkir Nəbiyev</i>	<i>Pənah Xəlilov</i>
<i>Cəlil Nağıyev</i>	<i>Vasim Məmmədəliyev</i>
<i>Elçin Əfəndiyev</i>	

REDAKSIYA HEYƏTİ

<i>Əsgər Quliyev (baş redaktor)</i>	<i>Bəhlul Abdulla</i>
<i>Nəcəf Nəcəfov</i>	<i>Soltan Əliyev</i>
<i>Bilal Həsənli</i>	<i>Teymur Kərimli</i>
<i>Arif Məmmədov</i>	<i>Yaşar Həmidov</i>
<i>Aida Soltanova</i>	<i>Zaman Əsgərli</i>

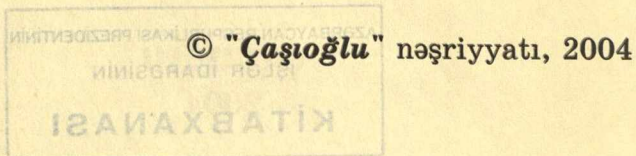
Tərtib edəni və ön sözün müəllifi: Nizami Cəfərov.
Elmi redaktoru: Əsgər Quliyev.

Əhməd Yəsəvi.

Y71. Divani-Hikmət. Bakı: Çasıoğlu, 2004. – 128 s.

Y. 4603020200 – 990

082 – 04

ÖN SÖZ

Türklərin İslamı qəbul etdikləri ilk əsrlərdə zəngin türk təfəkkürü ilə İslam dünyagörüşünün təmasından yaranan (və orta əsrlərin sonu yeni dövrün əvvəllərinə qədər türk ədəbiyyatının əsas yaradıcılıq mənbəyi olan) təsəvvüf (sufilik) özünün ilk mükəmməl təzahürünü Türkiyə müdriki Əhməd Yəsəvi də tapdı. Böyük mütəfəkkir (və ilk böyük müqəddəs türk müsəlmanı!) haqqındakı rəvayət-mənqəbələr tezliklə bütün türk ellərini dolaşaraq ona heç kimin iddia edə bilməyəcəyi qədər geniş şöhrət gətirdi. Yüzlərlə mürid-dərvişlər el-el, oba-oba gəzib Əhməd Yəsəvi ilahilərini, yaxud hikmətlərini türklər arasında yaydılar. Və öz mürsidlərinin nə qədər böyük fəzilət sahibi olduğunu göstərmək üçün onun deməyi sözləri belə onun adından söyləməkdən çəkinmədilər. Beləliklə, həm mürsid Əhməd Yəsəviyə, həm də onun müxtəlif yüzilliklərdə yaşamış müridlərinə (Yəsəvi dərvişlərinə) aid sufi şerləri sonrakı dövrlərdə tamamilə təbii olaraq «Türkiyə müdriki»nin əsərləri, türk – müsəlman ədəbiyyatının ilk üç incisindən (Yusif xas Hacib Balasaqunlunun «Qutadqu biliq»i, Əhməd Yəsəvinin «Divani-hikmət»i, Əhməd Yüqnəkinin «Atibətül-həqiq»i) biri kimi təqdim olunmağa başladı.

***

Əhməd Yəsəvi XI əsrin ikinci yarısında Türkiyədə-Yəsi şəhərində Şeyx İbrahim adlı müqəddəs bir kişinin ailəsində dünyaya gəlmişdi. Atasını, onun ardınca anası Ayişə xatunu itirdikdən sonra böyük bacısı Gövhər Şahnazla yetim qalanda gələcəyin məşhur təriqət sahibinin hələ yeddi yaşı var idi.

Əhməd Yəsəvi o zaman Yəsədə məşhur olan türk şeyxi Arslan Babanı çox gənc yaşlarında özünə mürsid seçir. Və rəvayətə görə, bir neçə yüz il yaşı olan Arslan Baba Peyğəmbərin ona verdiyi əmanəti yüz illərdən sonra Əhməd Yəsəviyə təqdim etməklə onun (Əhməd Yəsəvinin) müqəddəsliyini hələ gəncliyindən təsdiq eləmişdi. Həmin rəvayət-mənqəbənin təfsilatı belədir ki, ac qalan ətrafı Məhəmməd peyğəmbərin yanına gələrək ondan yemək istəyir. Peyğəmbər dua edir. Və onun duası ilə Cəbrayıl cənnətdən bir tabaq xurma gətirir. Xurma yeyilərkən biri tabaqdan yerə düşür. Cəbrayıl deyir ki, bu xurma sizin ümmətinizdən Əhməd adlı birinin qismətidir. Peyğəmbər ətrafındakılara həmin xurmanı kimin öz sahibinə çatdıracağını soruşur. Neçə kəsin dinmədiyini gören Arslan Baba bu işi öhdəsinə götürür. Peyğəmbər xurmanı Arslan Babaya verib Əhmədi nə zaman, harada tapacağını söyləyir, təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olmağı da ona həvalə edir. Arslan Baba Yəsiyə gəlib Əhmədi uşaqlarla oynadığı yerdə tapır. Və özünü tanıtdıqda (hələ xurmadan bəhs etməmiş) uşaq

ona çatacaq əmanəti istəyir. Arslan Baba beş yüz il ağzında saxladığı xurmanı çıxarıb sahibinə verir.

Peyğəmbərin ətrafından (əshabələrindən) olan Arslan Baba təxminən bir il öz müridinin təlim-tərbiyəsi ilə məşqul olub (yəni ilahi missiyasını həyata keçirib) vəfat etdikdən sonra Əhməd Yəsəvi bütün Türkistanda məşhurlaşmağa başlayır.

Lakin bundan əvvəl onu şöhrətləndirəcək başqa bir hadisə də olubmuş...

Qışı Səmərqənddə keçirib yazda, yayda Türkiştan dağlarına ova çıxan Yəsəvi adlı hökmdar bir dəfə əmr verir ki, idarəsi altında olan ərazidə məskunlaşmış bütün dərvişlər toplaşsın ova gedəndə onun yolunu kəsən Qaraçuk dağının aradan götürülməsi üçün dua etsinlər. Dərvişlər nə qədər dua etsələr də bir nəticə hasil olmur. Hökmdar soruşur ki, ölkədə duaya qatılmayan dərviş qalibmi. Şeyx İbrahim oğlu Əhmədin hələ uşaq olduğuna görə dəvət edilmədiyini deyirlər. Hökmdar Əhmədin ardınca adam göndərir.

Əhməd əhvalatı böyük bacısına söylədikdə o deyir ki, atamızın vəsiyyəti var... Sənin zühur məqamının gəlib-gəlmədiyini atamızın türbəsindəki bağlı süfrədən biləcəyik. Əgər o süfrəni açsa bilsən, demək zamanın gəlib, dəvəti qəbul edə bilərsən... Əhməd atasının türbəsindəki bağlı süfrəni tapıb açır, onu da özü ilə götürüb Yəsiyə gedir. Gəlib görür ki, dərvişlər onu gözləyir. Süfrəni açıb oradakı bir parça çörəyi camaat arasında elə bölür ki, hamıya lazımı qədər çatır. Onun bu kəramətini görənlər mövqeyinin ucalığını anlayırlar.

Əhməd atasından qalmış xirqəyə bürünərək elə bir dua edir ki, birdən-birə göydən Qaraçuk dağının üzərinə tökülən sel-su ətrafda böyük bir dərya yaradır. Dərvişlərin səccadələri su üzərində üzürmüş. Əhməd başını xirqədən çıxaran kimi su çəkilir, günəş çıxır. Və oradakılar baxıb görürlər ki, Qaraçuk dağından bir nişanə də qalmayıb.

Hökmdar Əhməddən rica edir ki, onun adının əbədi qalması üçün dua etsin. Əhməd hökmdara «Dünyada hər kim bizi seversə, qoy sənin adınla yad eləsin» deyir. Və o zamandan başlayaraq hər ikisinin – həm hökmdarın, həm də onun adı «Əhməd Yəsəvi» olaraq yad olunur.

Əhməd Yəsəvi İslamın əsaslarını daha dərinəndən öyrənmək üçün böyük elm-mədəniyyət mərkəzlərindən olan Buxaraya gedib burada dövrün məşhur sufi alimi Şeyx Yusif Həmədanidən (1048-1140) təlim-tərbiyə alır. Güman edilir ki, Əhməd Yəsəvi 1110-cu ildən 1140-cı ilə, yəni böyük müridin vəfatına qədər ona müridlik eləmiş, həm İslamın əsaslarını, həm də sufiliyin incəliklərini öyrənərək Şeyx Yusif Həmədaninin üçüncü xəlifəsi mövqeyinə yüksəlmişdi.

Şeyx Yusif Həmədaninin vəfatından sonra onun yerinə əvvəl birinci xəlifəsi Şeyx Abdullah Bərki, sonra ikinci xəlifəsi Şeyx Həsən Əndaki, ondan sonra isə (1160-cı ildə) üçüncü xəlifəsi Əhməd Yəsəvi keçir. Lakin çox çəkmir ki, öz yerini dördüncü xəlifə Şeyx Əbdülxaliq Quedvəniyə verib Yəsiyə dönür. Və Türkiştanın geniş çöllərində məskunlaşmış xalq arasında sürətlə məşhurlaşmağa başlayır. Türk, ərəb və fars dillərini, İslamın əsaslarını dərinəndən bilməsi, böyük fəzilət sahibi olması, xalqın anlayacağı bir dildə söylədiyi hikmət-ilahilər tezliklə «Türkiştan müdriki»nin adını Yəsəvilik təriqətinin yaradıcısı kimi hər yere yayır.

Rəvayətə görə, Əhməd Yəsəvi altmış üç yaşına çatdıqda müridlərinə bir quyu qazdırıb onun dibində yalnız bir insanın sığa biləcəyi genişlikdə hücrə düzəltdirir. Ömrünün sonuna qədər həmin hücrədə ibadətlə məşğul olan böyük mürid 1166-cı ildə elə buradaca vəfat edir.

Əhməd Yəsəvinin İbrahim adında oğlu, Gövhər Şahnaz və Gövhər Xoşnaz adlarında iki qızı olmuş, oğlu atasının sağlığında dünyadan köçmüşdür.

Rəvayətə görə böyük müridin doxsan doqquz min müridi, özünün həyatda ikən təyin etdiyi çoxlu xəlifələri mövcud imiş. İlk xəlifəsinin Arslan Babanın oğlu Mansur Ata, ikinci xəlifəsinin Xarəzmli Səid Ata, üçüncü xəlifəsinin isə türklər arasında çox məşhur Süleyman Hakim Ata olduğu göstərilir.

...Rəvayətdə deyilir ki, vəfatından iki yz il sonra Əhməd Yəsəvi böyük türk hökmdarı Əmir Teymurun yuxusuna girərək ona qarşıdakı müharibələrdə zəfər qazanacağı barədə müjdə verir. Düşmənlərini məğlub edən hökmdar Yəsəyə gəlib Əhməd Yəsəvinin məzarını ziyarət elədikdən sonra göstəriş verir ki, onun üzərində möhtəşəm bir türbə tikilsin. Və Əmir Teymurun tikdirdiyi həmin türbə sonralar dağılsa da, türk hökmdarları tərəfindən zaman-zaman bərpa olunmuşdur.

Əsl həyatı, tərcümeyi-halı çoxlu sayda müqəddəs rəvayətlər içərisində görünməz olmuş Əhməd Yəsəvinin türk dünyasının ən böyük düşüncə ərənlərindən olduğu tamamilə şəxsiz-şübhəsizdir ki, bunu «Türkiştan müdriki»nin məşhur – «Divani-Hikmət»idə sübut edir. Lakin türk sufiliyinin ilk mükəmməl əsərlərindən biri (bəlkə də, birincisi) olan «Divani-Hikmət» Əhməd Yəsəvi tərəfindən klassik divan yaradıcılığı ənənələrinə müvafiq bir şəkildə tərtib olunmuş əsər deyildir. Mütəfəkkir sənətkarın müxtəlif vaxtlarda (görünür, daha çox ahıl yaşlarında) söylədiyi təsəvvüf məzmunlu şerləri onun müridləri bütün Türkiştanı dolaşaraq oxumuş, həmin şerlərə zaman-zaman müəyyən əlavələr etmiş, ilk müəllifinin tərcümeyi-halından alınmış motivlərlə «Divan»ı daha da zənginləşdirmişlər. Və tədqiqatçılar şübhə etməzlər ki, sonralar «Divan»a daxil olunan hikmətlərin müəyyən hissəsi bilavasitə onun ilk müəllifinə aid deyil.

«Divani-hikmət»in ən mükəmməl nəşrini hazırlamış prof. Kamal Əraslan göstərir ki, «Divan»ın Əhməd Yəsəvinin bütün hikmətlərini əhatə edən əsaslı bir nüsxəsi yoxdur. Əlimizdəki nüsxələrin ən qədimi XVI və ya XVII əsrə aiddir. Müxtəlif bölgələrdə ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən toplanıb yazıya alınan hikmətlər bir məcmuə səciyyəsi daşımaqla yanaşı, həmin məcmuələrdəki hikmətlərin sayı fərqlidir. Və «Divani-hikmət» adını daşıyan əlyazmalarındakı şerlərin çoxu Əhməd Yəsəviyə məxsus olsa da, Yəsəvi dərvişlərinə aid olanlar da vardır.

Biz böyük türk mütəfəkkirinin, ilk türk mütəəvvüflərindən birinin türk dünyasında məşhur olan «Divan»ını Azərbaycan oxucularına ilk dəfə təqdim edərkən onun ən mükəmməl nəşrinə – prof. Kamal Əraslanın hazırladığı (keçən əsrin 80-ci illərindən başlayaraq Türkiyədə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən dəfələrlə nəşr olunmuş) «Divani-hikmətdən seçmələr»ə əsaslandıq. Və ümid edirik ki, milli düşüncə tariximizin Azərbaycanda öyrənilib mənimsənilməsində nəşrin böyük faydası olacaqdır.

Nizami Cəfərov

*Azərbaycan MEA-nın müxbir üzvü,
professor, əməkdar elm xadimi*

***

Bismillah dip bəyan eyləy hikmət aytıp
 Taliblərgə dürr ü gühər saçtım muna.
 Riyazətəni katıq tartıp, kanlar yutup
 Min dəftəri-sani sözün açtım muna.

Sözni aydım, hər kim bolsa dıdartaləb,
 Cannı canğa peyvənd kılıp rəgni ulab,
 Ğarib, fakır yetimləni könqlin avlab
 Könqli bütün xəlayıkdın kaçtım muna.

Kayda körsənq könqli sınıq, mərhəm bolğil,
 Andağ mazlum yolda kalsa, həmdəm bolğil,
 Ruzi-məhşər dərgahığa məhrəm bolğil,
 Ma vü mənlək xəlayıkdın kiçtim muna.

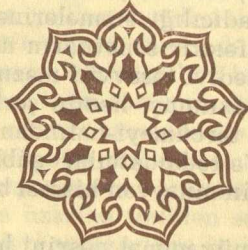
Ğarib, fakır yetimləni Rəsul sordı,
 Uşol tüni Mirac çıxıp dıdar kördi,
 Kaytıp tüşüp, ğarib, yetim izləp yördi,
 Ğarıbləni izin izləp tüştim muna.

Ümmət bolsənq ğarıblərgə tabi bolğil,
 Ayət, hadis hər kim aytsa, sami bolğil,
 Rızık u ruzı hər nə birsə, kanı bolğil,
 Kanıc bolup şövq şərabin içtim muna.

Mədinəgə Rəsul barıp boldı ğarib,
 Ğarıblikdə minət tartıp boldı habıb,
 Cəfa tartıp Yaratkanğa boldı karıb,
 Ğarib bolup akbələrdin aştım muna.

Aqıl irsənq ğarıbləni könqlin avla,
 Mustafa dik ilni kizip yetim kavla,
 Dünyapərəst nacinslərdin boyun tavla,
 Boyun tavləp dərya bolup taştım muna.

Işk babını Mövlam açqaç manqa tigdi,
 Tofrac kılıp, hazır bol dip boynum igdi,
 Baransifat məlamətni okı tigdi,
 Peykan alıp yürək bağrım tiştim muna.

Könqlüm katıg, tilim açıg, özüm zalim,
Kuran okup aməl kılmas yalğan alim,
Ğarib canım sərf eyləyin, yoktur malım,
Hakdın korkup otka tüşməy bistim muna.

Altmış üçkə yaşım yitti, öttüm ğafil,
Hak əmrini möhkəm tutmay, özüm cahil,
Ruzə, namaz kaza kılıp boldum kahil,
Yaman izləp yaxşılardın kiçtim muna.

Va dirığa, muhabbətəni camın içməy,
Əhl ü iyal xanumandın tükəl kiçməy,
Cürm ü isyan girihlərin munda çiçməy,
Şeytan ğalib, can birərdə şaştım muna.

İmanımğa çəngal urup kıldı ğəmnək,
Piri-muğan hazır bol dip saçtı tiryək,
Şeytan lain mindin kaçır kitti bıbak,
Bihamdillah, nuri-ıman ilttim muna.

Piri-muğan xizmətidə yügrüp yördüm,
Xizmət kılıp közüm yummay hazır turdum,
Mədəd kıldı, Azazilni kavlər sürdüm,
Andın sonqra kanat kakıp uçtim muna.

Ğarib, fakır, yetimlərnı kılğıl şadman,
Xulklar kılıp azız canıng eylə kurban,
Taam tapsanq canıng bilə kılğıl ihsan,
Hakdın iştip bu sözləmi aydım muna.

Ğarib, fakır, yetimlərnı hər kim sorar,
Razi bolur ol bəndədin Pərvərdigar,
Ey bixəbər, sin bir səbəb, özi asrar,
Hak Mustafa pəndin iştip aydım muna.

Yitti yaşda Arslan Babğa birdim səlam,
Hak Mustafa əmanətin kılınğ inam,
Uşol vaktə minq bir zikrin kıldım tamam,
Nəfsim ölüp laməkəngə aştım muna.

Xurma birip, başım siləp nazar kıldı,
Bir fürsətdə ukba sarı səfər kıldı,
Əlvədə dip bu aləmdin güzər kıldı,
Məktəb barıp, kaynap-tolup taştım muna.

İnna fətəhnanı okup mənə sordum,
Pərtəv saldı, bixod bolup didar kördüm,
Səlam urup usküt didi, bakıp turdum,
Yaşım saçıp muztar bolup turdım muna.

Əya, nadan, manna bol dip aydı, bildim,
Andın sonğra çöllər kızıp Haknı sordım,
Ruzı kıldı, Azazilni tutup mindim,
Ləngər töküp, bilin basıp yançtim muna.

Zikrin tamam kılıp öttüm divanəğa,
Hakdın özgə hiç sözləməy biganəğa,
Şəmin izləp şagird kirdim pərvanəğa,
Ahkər bolup köyüp-yanıp öçtim muna.

Nam u nişan hiç kalmadı la-la boldum,
Allah yadın ayta-ayta illa boldum,
Xalis bolup, muxlis bolup, fəna boldum,
Fəna fillah makamığa aştım muna.

Sünnət irmiş, kafir bolsa, birmə azar,
Könqli katıg dil-azardın Xuda bizar,
Allah hakkı, andağ kulğa Siccın tayyar,
Danalardın iştip bu söz aydım muna.

Sünnətlərin muhkəm tutup ümmət boldum,
Yir astığa yalğuz kirip nurğa toldum,
Hakpərəstlər makamığa mahrəm boldum,
Tıgı-batın birlə nəfsni yançtim muna.

Nəfsim mini yoldın urup xar eylədi,
Tilmür turup xəlayıkkə zar eylədi,
Zikr ayturmay şeytan birlə yar eylədi,
Nazir sin dip nəfs başını sançtim muna.

Kul Xacə Əhməd ğaflet birlə ömrünq ötti,
 Va hasrətə, közdin tizdin kuvvət kitti,
 Va vəylətə, nədamətəni vaxtı yitti,
 Əməl kılmay karvan bolup köçtim muna.

* * *

Əya, dostlar, kulak salıñ ayduğumğa,
 Nə səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.
 Mirac üzrə hak Mustafa ruhum kördi,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Hak Mustafa Cəbraildin kıldı sual,
 Bu nəçük ruh, tənge kirməy tapdı kəmal,
 Közi yaşlığ, halka başlığ, kaddı hilal,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Cibril aydı, ümmət işi sizgə bərhak,
 Kökkə çıkıp mələyikdin alur səbak,
 Nalişigə nalə kılur həftüm tabak,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Əvvəl ələst birabbikum didi bil Hak,
 Kalu bəla didi ruhum, aldı səbak,
 Hak Mustafa fərzənd didi, bilinç mutlak,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Fərzəndim dip hak Mustafa kıldı kəlam,
 Andın sonğra barça ərvañ birdi səlam,
 Rahmət-dərya tolup taş dip yitti pəyam,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Rahim içrə peyda bol dip nida kıldı,
 Zıkr ayt didi, azalarım titrəy birdi,
 Ruhum kirdi, süngəklərim allah didi,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Tört yüz yıldın kiyin çıkıp ümmət bolğay,
 Niçə yıllar yörüp halkka yol körgüzgəy,
 (Yüz) on dört minç müctəhidlər hizmət kılğay,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Tokuz ay u tokuz kündə yirgə tüştüm,
 Tokuz saat turalmadım, kökkə uçtum,
 Ərş ü Kürsi payəsini barıp kuçtum,
 Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Ərş üstidə namaz okup tizim büktüm,
Zarım aytıp, Hakkə bakıp yaşım töktüm,
Yalğan aşık, yalğan sufı kördüm, sögtüm,
Ol səbəbdən altmış üçdə kirdim yirgə.

Candın kiçməy hu-hu digən barı yalğan,
Bu kaltakdın sormanq sual yolda qalğan,
Haknı tapkan, özi pinhan, sözi pinhan,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Bir yaşımda ərvah manğa ülüş birdi,
İki yaşta peyğambərlər kilip kördi,
Üç yaşında Çiltən kilip halım sordı,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Tört yaşında hak Mustafa birdi xurma,
Yol körsəttim, yolğa kirdi niçə gumrah,
Kayda barsam Xızır Babam manqa həmrəh,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Biş yaşında bilim bağlap taat kıldım,
Tatavvu [la] Ruzə tutu padət kıldım,
Kiçə-kündüz zikrin aytıp rahat kıldım,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Altı yaşda turmay kaçtım xəlayıkdın,
Kökəkə çıxıp dərş ögrəndim məlayıkdın,
Damən kisip həmə əhl ü əlayıkdın,
Ol səbəbdin altmış üç kirdim yirgə.

Yitti yaşda Arslan Babam ızləp taptı,
Hər sir körüp pərdə birlə büküp yaptı,
Bihamdillah, kördüm didi, izim öpti,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Kabız kilip Arslan Babam canın aldı,
Hurlar kilip harır tondın kəfən kıldı,
Yitimiş minq fəriştələr yığıp kildi,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Cənazəsin okup yirdin kötərdilər,
Bir fursatda uçmaq içrə yitkürdilər,
Ruhın alıp iliyinə kergüzdilər,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Allah-allah, yir astıda vatan kıldı,
Münkir, Nəkir mən rabbik dip soruğ sordı,
Arslan Babam islamıdın bəyan kıldı,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Akıl irsənq, irənlərgə hizmət kılğıl,
Əmri-maruf kılğanlarğa izzət kılğıl,
Nəhuyi-münkər kılğanlarğa hörmət kılğıl,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Sikizimdə sikiz yandın yol açıldı,
Hikmət ayt dip başlarımğa nur saçıldı,
Bihamdillah piri-muğan mey içirdi,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Piri-muğan hak Mustafa, bişək bilinq,
Kayda barsanq vəşfin aytıp təzim kılınq,
Dürud aytıp Mustafağa ümmət bolınq,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

Tokuzumda tolğanmadım toğrı yolğa,
Təberrük dip alıp yördi koldın kolğa,
Kıvanmadım bu sözlərgə, kaçtım çölgə,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

On yaşınqda oğlan boldunq, Kul Xacə Əhməd,
Xacəlikkə bina koyup kılmaq taət,
Xacə min dip yolda kalsanq, vay, nə həsrət,
Ol səbəbdin altmış üçdə kirdim yirgə.

* * *

Hər subh-dəm nida kildi kulakımğa,
Zikr ayt didi, zikrin aytıp yördüm muna.
Işksızlarını kördüm irsə, yolda kaldı,
Ol səbəbdin ışk dükkanın kurdum muna.

On birimdə rahmət-dərya tolup taştı,
Allah didim, şeytan mindin yırak kaçtı,
Hay u həvəs, ma vü mənlük turmay köçti,
On ikkidə bu sırlarını kördüm muna.

On üçümdə nəfs həvanı kolğa aldım,
Nəfs başığa yüz minq bəla karmap saldım,
Təkəbbürni yirgə urup basıp aldım,
On törtümdə tofraksıfat boldum muna.

On bişimdə hur u gılman qarşu kildi,
Başım üzüp, kol kavşurup tazım kildi,
Firdəvs atlıg cənnətidin muhzır kildi,
Didar üçün barçasını koydum muna.

On altımda barça ərvah ülüş birdi,
Hay, hay, sizgə mübarək dip Adəm kildi,
Fərzəndim dip, boynum kuçup könglüm aldı,
On yitimdə Türkistanda turdum muna.

On səkkizdə Çiltən birlə şərab içtim,
Zikrin aytıp, hazır turup kögsüm tiştim,
Ruzi kildi, cənnət kizip hurlar kuçtım,
Hak Mustafa cəmalların kördüm muna.

On tokuzda yitmiş makam zahir boldı,
Zikrin aytıp iç ü taşım tahir boldı,
Kayda barsam Xızır Babam hazır boldı,
Ğavsul-ğiyas mey içürdi, toydum muna.

Yaşım yitti yigirmigə, ötdim makam,
Bihamdillah, pir hizmətin kıldım tamam,
Dünyadaki kurt u kuşlar kıldı səlam,
Ol səbəbdin Hakka yavuk boldum muna.

Mümin irməs, hikmət iştip yığlamaydur,
İrənlərni aytkan sözün tınqlamaydur,
Ayət, hədis mazmunını anqlamaydur,
Bol rivayət Ərş üstidə kördüm muna.

Rivayətni körüp Hakka sözləştim min,
Yüz minq türlüq məlayikkə yüzləştim min,
Ol səbəbdin Haknı sözləp izləştim min,
Can u dilim anqa fəda kıldım muna.

Kul Xacə Əhməd, yaşınq yitti yigirmi bir,
Nə kılğay sin, günahlarınq tağdın ağır,
Kıyamət kün gəzab kılrsa Rabbim kadir,
Əya, dostlar, nəçük cəvab ayğum muna.

* * *

Xoş ğayibdin kulakımğa ilham kildi,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.
Barça büzürg yığlıp manqa inam birdi,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Min yigirmə iki yaşda fəna boldum,
Mərhem bolup çin dərdlikkə dəva boldum,
Yalğan aşık, çin aşıkka güvah boldum,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Əya, dostlar, yaşım yitti yigirmə üç,
Yalğan dava, taatlarım barçası puç,
Kiyamət kün nə kılğay min bürəhnə, luç,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Min yigirmə törtkə kirdim hakdın yırak,
Axirətka barur bolsam, kanı yarak,
Ölgənimdə yığlıp urunq yüz minq tayak,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Cənazəmni arkasıdın taşlar atınq,
Ayakımdın tutup südrəp gurgə iltinq,
Hakkə kulluk kilmadınq dip yançıp tipinq,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Yazuk bilən yaşım yitti yigirmə biş,
Sübhan İdəm zıkr ögrətıp kögsümni tiş,
Kögsümdəki girihlərin sin özünq yiş,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Min yigirmi altı yaşda sevda kıldım,
Mansursıfat didar üçün ğavğa kıldım,
Pırsız yörüp dərd ü halət peyda kıldım,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Min yigirmi yiti yaşda pirni taptım,
Hər sır kördüm pərdə birlən büküp yaptım,
Astanəsin yastarıban izin öptim,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Min yigirmi sikiz yaşda aşık boldum,
Kiçə yatmay mihnət tartıp sadık boldum,
Andın sonqra dərgahığa layık boldum,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Bir kəm otuz yaşka kirdim, halım xarab,
İşk yolıda bolalmadım misli-türab,
Halım xarab, bağırim kəbab, közüm pür-ab,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Otuz yaşda otun kılıp köydürdilər,
Cümlə büzürg yığlıp dünya koydurdılar,
Urup, sögüp, yalğuz Haknı söydürdilər,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

Kul Xacə Əhməd, dünya koysanq işinq bitər,
Kögsündəki çıkkən ahınq Ərşkə yitər,
Can birərdə hak Mustafa kolunq tutar,
Ol səbəbdin Hakkə sığnıp kildim muna.

* * *

Nagəhanı tururımda kamuğ büzürg,
Hak ıskını könglüm içrə saldı, dostlar.
Xızır Babam hazır turup lutf eyləbən
Mədəd kılıp, ilgim tutup aldı, dostlar.

Otuz birdə Xızır babam mey içürdi,
Vücutımdın Azazılını pak kaçurdu,
Sevda kıldım, yazuklarım Hak kiçürdi,
Andın sonqra Hak yolığa saldı, dostlar.

Otuz iki yaşda yitti Hakdın fərman,
Bəndəlikə qəbul kıldım, kılma arman,
Can birürdə birgüm sanqa nuri-iman,
Ğarib canını şadman bolup küldi, dostlar.

Xalığımdın xəbər yitti, şakir boldum,
Hər kim sögti, bəlki tipti, sabir boldum,
Bu aləmdə hiç uhlamay hazır boldum,
Hay u həvəs, ma vü mənlik kitti, dostlar.

Otuz üçdə saqi bolup mey üləştim,
Cami-şərab kolğa alıp toya içtim,
Ləşgər tüzüp şeytan birlə köp uruştım,
Bihamdillah iki nəfsim öldi, dostlar.

Otuz törtdə alim bolup dana boldum,
Hikmət ayt dip sübhan idi guya boldum,
Çiltən birlə şərab içtim, həmrəh boldum,
İç ü taşım Hak nurığa toldı, dostlar.

Otuz bişdə məscid kirip dövrən sürdüm,
Taliblərgə ışk dükkanın tola kurdum,
İgri yolğa hər kim kirdi, sögtüm, urdum,
Aşıqlarğa Hakdın müjdə yitti, dostlar.

Otuz altı yaşda boldum sahib-kəmal,
Hak Mustafa körsətilər manqa cəmal,
Ol səbəbdin közüm yaşlığ, qamətim dal,
Işk xəncəri yürək bağrım tildi, dostlar.

Otuz yitti yaşka kirdim, uyğanmadım,
İnsaf kılıp Allah sarı tolğanmadım,
Səhər vaktə zarı kılıp ingrənəmadım,
Tövbe kıldım, xacəm kabul kıldı, dostlar.

Otuz sikkiz yaşka kirdim, ömrüm ötti,
Yığlamaymu, ölər vaktim yavuk yitti,
Əcəl kilip peymanəsin manqa tuttu,
Bilməy kaldım, ömrüm axır boldı, dostlar.

Otuz tokuz yaşka kirdim, kıldım həsrət,
Va dirığa, ötti ömrüm, kannı taat,
Taatiklər Hak kaşıda xoşsaadət,
Kızıl yüzüm taat kılmay soldı, dostlar.

Saç u sakal xub akardı, könglüm kara,
Ruzi-məhşər rəhm itməsənq, halım təbah,
Sanqa ayan, əməlsiz min, köptür günah,
Cümlə mələk yazuklarım bildi, dostlar.

Piri-muğan cur asıdın qətrə tattım,
Yol tapay dip başım birlə tünlər kattım,
Bihamdillah, lutf eylədi, nurğa battım,
Könqül kuşi laməkanğa yitti, dostlar.

Kıyamətəni şiddətədin aklım hayran,
Könqlüm korqğan, canım hürğən, xanə vıran,
Sırat atlığ köfrükədin dilim lərzan,
Aklım kitip bihuş bolup kaldım, dostlar.

Kul Xacə Əhməd, kırkğa kirding nəfsinqni kırk,
Munda yığlap axirətdə bolğıl arık,
Postı-iman şəriətdür, məğzi tarık,
Tarık kirgən Hakdın ülüş aldı, dostlar.

* * *

Ya ilahim, həmdinq birlə hikmət aytım,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.
Tövbə kılıp günahımdın korkup kayttım,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk birimdə ixlas kıldım yol tapay dip,
İrənlərdin hər sır körsəm min yapay dip,
Piri-muğan izin alıp min öpəy dip,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk ikidə talib bolup yolğa kirdim,
İxlas birlə yalğuz Həkkə könqül birdim,
Ərş u Kürsü Ləvhədin ötüp Kaləm kızdım,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk üçümdə Həknü izləp nalə kıldım,
Köz yaşımın akuzuban jalə kıldım,
Biyabanlar kizip özüm valə kıldım,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk törtümdə muhabbətəni bazarıda,
Yakam yırtıp, yığlap yördüm gülzarıda,
Mansur yanqlıq başım birip ışk darıda,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk bişimdə sindin hacət tilər kıldım,
Tövbə kıldım, hər iş kıldım, xəta kıldım,
Ya ilahım, rahmətinqni uluğ bildim,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk altımda zövk u şövküm tolup taştı,
Rahmətinqdin qətrə tamdı, şeytan kaçtı,
Həkdin ilham rəfik bolup babın açtı,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk yitimdə yiti yakdın xəbər yitti,
Saqi bolup cami-şərab xacəm tutı,
Şeytan kilip nəfs həvanı özi yitti,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk sikkədə əziz candın bizar boldum,
Günəh dərdi kəsəl kıldı, bimar boldum,
Ol səbəbdin Həkdin korkup bıdar boldum,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kırk tokuzda ışkinq tüştü, köyüp yandım,
Mansur sıfat hayl u hışdin kaçıp tandım,
Türlüg-türlüg cəfa tigdi, boyun sundım,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

İlligimdə ir min didim, fılım zaif,
Kann tökmədim közlərimdin bağrım izip,
Nəfsim üçün yörər irdim itdik kizip,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

Kul Xacə Əhməd, ir bolmasanq, ölgən yaxşı,
Kızıl yüzünq kara yirdə solğan yaxşı,
Tofrak sıfat yir astıda bolğan yaxşı,
Zatı uluğ xacəm, sığnıp kildim sanqa.

* * *

Qulhuvallah sübhanllah vird eyləsəm,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?
 Başdın ayağ hasrətinqdə dərd eyləsəm,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic birdə çöllər kizip giyah yidim,
 Tağlar çıxıp, taat kılıp közüm oydım,
 Dıdarını körəlmədim, candın toydım,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic iki yaşda kiçtim xanumandın,
 Xanumanım nə körüngəy bəlki candın,
 Başdın kiçtim, candın kiçtim, həm imandın,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic üçdə vəhdət meydin ruzı kıldı,
 Yoldın azğan gümrəh idim, yolğa saldı,
 Allah didim, ləbbeyk dibən kolum aldı,
 Bir ü barım, didarınqni körər min mü?

İllic törtədə vücudlarım nalan kıldım,
 Mərifətni meydanıda cövlan kıldım,
 İsmaldik əziz canım kurban kıldım,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic bişdə didar üçün gəda boldum,
 Köydüm-yandım küldik takı fəna boldum,
 Bihamdillah, didar izləp ada boldum,
 Bir ü barım, didarınqni körər min mü?

İllic altı yaşka yitti munqluğ başım,
 Tövbə kıldım akarmuk kin közdə yaşım,
 İrənlərdin bəhrə almay içim taşım,
 Bir ü barım, didarınqni körər min mü?

İllic yiti yaşda ömrüm yildik ötti,
 Əya, dostlar, əməlsiz min, başım kattı,
 Bihamdillah, piri-muğan kolum tutı,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic sikkiz yaşka kirdim min bixabər,
 Qəhhar İgəm, nəfsimni kıl zir ü zəbər,
 Himmət birsənq, şom nəfsimgə ursam təbər,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

İllic tokuz yaşka yittim dad u fəryad,
 Can birərdə cananımni kılmadım yad,
 Nə yüz birlə sanqa aytay kılğıl azad,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

Közüm yumup ta açkunça yitti altmış,
 Bilim bağlar min kılmadım bir yaxşı iş,
 Kiçə-kündüz biğəm yördüm həm yaz u kış,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

Altmış birdə şərməndə min ilahımdın,
 Əya, dostlar, köp qorxar min günahımdın,
 Candın kiçip pənəh tiləy Xudayımdın,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

Altmış iki yaşda Allah pərtəv saldı,
 Başdın ayağ gəflətlərim rəha kıldı,
 Can u dilim akl u huşum Allah didi,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

Altmış üçdə nida kildi: qul, yirgə kir,
 Həm canınq min, cananınq min, canınqni bir,
 Hu şəmsirin kolğa alıp nəfsinqni kır,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

Kul Xacə Əhməd, nəfsni tiftim, nəfsni tiftim,
 Andın kiyin cananımni izləp taptım,
 Ölməs burun can birməkni dərdin tarttım,
 Bir ü barım, dıdarınqni körər min mü?

* * *

Va dirığa, nətük kılğum ğariblığda,
 Ğariblığda ğurbət içrə kaldım muna.
 Xorasan u Şam u İrak niyyət kılıp
 Ğariblığını kör kadrını bildim muna.

Nələr kilsə körmək kirək ol Xudadın,
 Yusufını ayırdılar ol Kənandın,
 Toğğan yirim ol mübarək Türkistandın,
 Bağırımğa taşlar urup kildim muna.

Ğurbət tigdi Mustafa dik irənlərğa,
 Otuz üç minq səhabə, həm yaranlarğa,
 Əbu Bəkir, Ömər, Osman, Murtazağa
 Ğurbət tigdi alarğa həm, aydım muna.

Ğurbət tigsə, püxtə kılur köp hamlarını,
 Dana kılur, həm xas kılur köp amlarını,
 Kiyər kız ton, tapsa, yiyür təamlarını,
 Anıq üçün Türkistanğa kildim muna.

Ğariblığda yüz yıl tursa, irür mihman,
 Taxt u baxt u bustanları irür zindan,
 Ğariblığda qul boldı ol Mahmud Sultan,
 Ey yaranlar, ğurbət içrə köydim muna.

Ğariblığda Arslan Babam izləp tapdı,
 Hər sır pərdə birlə büküp yaptı,
 Bihamdillah, kördüm didi, izim öpti,
 Uşbu sırnı körüp heyran kaldım muna.

Arzulık min karındaşlık vilayətğa,
 Uluğ babam ravzaları Aq Türbətğa,
 Babam ruhi saldı mini bu ğurbətğa,
 Min bilməs min nəçük taksır kıldım muna.

Kul Xacə Əhməd sözləgəni Haknı yadı,
 İştıməgən dostlarığa kalsun pəndi,
 Ğurbətlənip öz şəhriğa kaytıp yandı,
 Türkistanda məzar bolup kaldım muna.

* * *

Könqül közin yarutmayın taət kılsa,
 Dərgahığa məqbul iməs bildim muna.
 Hakikatdın bu sözləni pak örgənip
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Bir ü barım səbak birdi pərdə açıp,
 Yir ü kökdə turalmadı şeytan kaçıp,
 İşrət kılıp, vəhdət meydin toya içip
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Işk makamı türlüg makam, aqlıq yitməs,
 Başdın ayağ səbr ü səfa, mihnət kitməs,
 Mələmətlər, ihanətlər kılsa ötməs,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Işk bəlası başka tüşsə, nalan kılur,
 Aqlıq alıp, bihuş kılıp hayran kılur,
 Könqül közi açılğan sonq giryən kılur,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Yığlar irdim səhər vaxtda, nida kildi,
 Dıdarımni körsətəy dip vədə kildi,
 Aqlım alıp, bihuş kılıp işkın saldı,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Munda cəfa çikkənlərgə dıdarı taxt,
 Ruzi-məşşər əta kılğay həm taxt u baxt,
 Yaratkanda kılğan özi aşıkka əhd,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Çöllər kizip, halkdın bizip işkın sorğıl,
 Bəndə bolsanq Hakdın korkup yığlar yörgül,
 Dıdarını taləb kilsanq hazır bolğıl,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Közlərimdin kanlar töküp yad itmədim,
 Yüz minq türlüg mihnət saldıng dad itmədim,
 Sindin korkup xəstə könqlüm şad itmədim,
 Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Allah dərdi satkun irməs, satıp alsanq,
Piri-muğan hizmetidə hak bolmasanq,
Hak yoluğa kirip bolmas pak bolmasanq,
Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Ey yaranlar, işk dərdigə dəva bolmas,
Ta tirinqsin işk dəftəri ada bolmas,
Tar lahidde üstühanı cüda bolmas,
Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

İşk padışah, aşık fakır dəm uralmas,
Hakdın ruxsat bolmağunça sözləy-almas,
Hak pəndini alğan dünya izləy-almas,
Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

Kul Xacə Əhməd, yiti yaşda səbak aldım,
Sikizimdə dünya ukbın talak koydım,
Tokuzumda Xudayımni hazır bildim,
Laməkanda Hakdın səbak aldım muna.

* * *

Ol kadirim kudrət birlən nəzər kıldı,
Nurrəm bolup yir astığa kirdim muna.
Ğarib bəndənq bu dünyadın güzər kıldı,
Məhrəm bolup yir astığa kirdim muna.

Zakir bolup, şakir bolup Haknı tapтім,
Dünya, ukba haram kılıp yançıp tiftim,
Şeyda bolup, rüsva bolup candın öttim,
Biqəm bolup yir astığa kirdim muna.

Şomluğumdın tağ u taşlar sögti mini,
Fasih tildə sögüp aydı, filinq kannı,
Aşık bolsanq əvvəl barıp Haknı tanı,
Məhrəm bolup yir astığa kirdim muna.

Sizni, bizni Hak yarattı taət üçün,
Ey bül-acəb, içmək, yirmək rahat üçün,
Kalu bəla didi ruhum mihnət üçün,
Ədhəm bolup yir astığa kirdim muna.

Nəfsim mini köp yügürtti Hakka bakmay,
Kiçə-kündüz biqəm yördüm yaşım akmay,
Hay u həvəs, ma vü mənlik otka yakmay,
Pürqəm bolup yir astığa kirdim muna.

Kulnı körsem, hizmet kılıp kulı boldum,
Tofrak sıfat yol üstidə yolu boldum,
Aşıqlarını köyüp öçkən küli boldum,
Həmdəm bolup yir astığa kirdim muna.

Candın kiçip mihnət tarttım, bəndəm didi,
Kanlar yutup Allah didim, rəhm eylədi,
Duzəx içrə bolmasun dip gəmim yidi,
Xürrəm bolup yir astığa kirdim muna.

Yaşım yitti altmış üçkə, bir künçə yok,
Va dirığa, Haknı tapmay, könqlüm sınık,
Yir üstidə sultan min dip boldum uluk,
Şakir bolup yir astığa kirdim muna.

Şeyx min dibən dava kılıp yolda kaldım,
Fəs ü dəstar puçək pulğa satıp kildim,
Nəfs ü həva tuğyan kıldı, xarıp kaldım,
Bidəm bolup yir astığa kirdim muna.

Başım tofrac, özüm tofrac cismim tofrac,
Hak yaslığa yitər min dip ruhum müştak,
Köydüm-yandım bolalmadım hərgiz afak,
Şəbnəm bolup yir astığa kirdim muna.

Piri-muğan nəzər kıldı, şərab içtim,
Şibli yanqlıq səma urup candın kiçtim,
Sərməst bolup il ü xalkdın tanıp kaçtım,
Zəməzəm bolup yir astığa kirdim muna.

Kul Xacə Əhməd, nasih bolsanq özünqə bol,
Aşık bolsanq, candın kiçip bir yolu öl,
Nadanlarğa aytsanq, süzünq kılmas qəbul
Möhkəm bolup yir astığa kirdim muna.

* * *

Işk dəvasın manqa kılma, yalğan aşık,
Aşık bolsanq bağrınq içrə köz kannı yok.
Muhabbətni şövkü birlə can birməsə,
Zayı kiçər ömri annı, yalğanı yok.

Işk bağını mihnət tartıp kögərtməsenq,
Xarlık tartıp şom nəfsinqni öldürməsenq,
Allah dibən içkə nurnı toldurmasanq,
Vallah, billah, sində ışkni nişanı yok.

Hak zikrini məğzi-candın çıxarmasanq,
Üç yüz altmış tamurlarınq tibrətməsənq,
Tört yüz kırk dört süngəklərinq kül kılmasanq,
Yalğançıdur, Hakka aşık bolğanı yok.

Nəfsdin kiçip kanna atnı pişə kılğan,
Hər kim tipsə, razı bolup boyun sunğan,
Yaxşılara hizmet kılıp dua alğan,
Andağ aşık məhşər küni armanı yok.

Rahat taşlap can mihnətin xoşlagənlər,
Səhərlərdə canın kaynap aşlagənlər,
Hay u həvəs, ma vü mənni taşlagənlər,
Çın aşıkdur, hərgiz anı yalğanı yok.

Işk dərđini bidərdlərgə aytıp bolmas,
Bu yollarnı akbəsi köp, ötüp bolmas,
Işk gövhərin hər namərdgə satıp bolmas,
Bixəbərlər ışk kadrını bilgəni yok.

Işkka tüstünq, otka tüştünq, köyüp öldünq,
Pərvanə dik candın kiçip ahkər boldunq,
Dərdgə toltunq, gəmgə toltunq, tilbə boldunq,
Işk dərđini sorsanq, hərgiz dərmanı yok.

Başınq kitər bu yollarda, hazır bolğıl,
Işk yolıda ölməs burun, zinhar, olğıl,
Pır itəkin möhkəm tutup hizmet kılğıl,
Hizmət kılğan hərgiz yolda kalğanı yok.

Aşık irməs, cananığa can birməsə,
 Dihkan irməs, kitməni çapıp nan birməsə,
 Munda yığlap axirəttə can birməsə,
 Yolda kalğan buyi-Xuda alğanı yok.

Ey bixəbər, ışk əhlidin bəyan sorma,
 Dərd istəgil, ışk dərdigə dərman sorma,
 Aşık bolsanq, zahidlərdin nişan sorma,
 Bu yollarda aşık ölsə, tavanı yok.

Zahid bolma, abid bolma, aşık bolğıl,
 Mihnət tartıp ışk yolıda sadık bolğıl,
 Nəfsni tifip dərğahığa layık bolğıl,
 Işksızlarnı həm canı yok, imanı yok.

Işk sövdası kimgə tüşsə rüsva kılur,
 Pərtəv salıp Hək özigə şeyda kılur,
 Məcnunsifat aqlın alıp Leyla kılur,
 Allah həkki, bu sözləni yalğanı yok.

Kul Xacə Əhməd, candın kiçip yolğa kirgil,
 Andın sonqra irənləni yolın sorgil,
 Allah dibən Hək yolıda canıq birgil,
 Bu yollarda can birməsənq imkanı yok.

* * *

Xoş ğayibdin yitişti, yaxşı sözüm təberrük,
 Aşık bolsanq, ey talib, riyazətdə bilinq bük.
 Tün-kiçələr uhlamay yaş ornığa kanıq yök,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Arslan Babam aydılar, taliblərdə yok ixlas,
 Piriq hazır bolğanda nə kirək Xızır İlyas,
 Pırğa kadəm koyğanda yad itmə ğavsul-ğıyas,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Talib min dip ayturlar, vallah, billah, nainsaf,
 Namahrəmgə baxarlar, közləridə yok insaf,
 Kişi malın yiyürlər, çün dilləri iməs saf,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Pir hizmətin kılduk tip, talib min dip yörərlər,
 Yibən haram harışını kulbarığa urarlar,
 Közləridə nəmi yok, halka içrə kirərlər,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Zakir min dip zar urar, çıkməs közidin yaşı,
 Dilləridə ğəmi yok, nagəh ağrığay başı,
 Məkr ü hilə kılurlar, məlum Xudağa işi,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Talib min dip ayturlar, könqlidə yok zərrə sür,
 Çın talibni sorsangiz, içi-taşı gövhərdür,
 Xalka ayan sırları, aymışları safa nur,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Surətləri safı naqş, kıyamətdin korkmaslar,
 Fısk u fücür hasilı günahlardın hürkməslər,
 Riya təsbih ilgində yığlap yaşın tökməslər,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Riya təsbih ilgində zünnar yaxşı bilsəngiz,
 Hək rizası bu turu rısk sudasın kılсанqız,
 Işkın alıp məşərdə rüsva bolup tursanqız,
 Arslan Babam sözlərin iştinqiz təberrük.

Işkka kədəm koyğanlar Hək didarın körərlər,
Musasıfat məhşərdə Həkdin sual sorarlar,
Sərməst bolup vasfıda hu zikrini kurarlar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

İnşallah, işitkənni Həkdin tiləp alur min,
Şeytan yolıdan alıp Hək yoluğa salur min,
Mədəd kılsa Mustafa, günahların tilər min,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Arslan Babam sorsanqız Peyğambərgə itibar,
Səhabələr uluğu xas bəndəi-Kirdigar,
Yatқан yiri nahəmvar bir kazəi-harzar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Çərşənbə kün işitip nagəh hazrət bardılar,
Arslan Babanı öyidə ol kün mihman boldılar,
Yatқан yirni nahəmvar körüp heyran kaldılar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Ol Muhəmməd Mustafa turup dua kıldılar,
Məlayiklər amin dip ilgin açıp turdılar,
Şundağ ümmət birdinq dip Hək şükriini kıldılar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Səhabələr aydılar: Arslan Babdur atinqiz,
Arablarnı uluğu, pakizədür zatinqiz,
Tərbiyət tən farz didi parça salıp yattinqiz,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Axır zaman ümmətlər nakış kılur öylərin,
Nəfs həvada kıvanıp bozar hər dəm huyların,
Şan u şövkətlər bilən bərpa kılur boyların,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Axır zaman ümmətlər dünya fani bilməslər,
Kitkənlərnı körübən andın ibrət almaslar,
İrənlərnı kılğanın körüp közgə ilməslər,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Yaxşı yollardın azıp yaman yolğa avuşkan,
Şeytan ləin pirim dip daməniğa yapuşkan,
Azazılını pirim dip irtə, axşam körüşkən,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

İman islamın alıp ölməy min dip külüşkən,
Ölməy min dip dünyada Mövlam birlən uruşkən,
Çəfillik birlə hər dəm ömrini bərbad birgən,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Vaxtı yitsə, Azrail əmanətini bir digəy,
Şeytan ləin pirim dip can birərdə körüngəy,
İman islamın alıp halı-dilin sormagəy,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Tövbə kılsa, tövbəsin Mövlam kabul kılmagəy,
Allah disə, xacəsi kolın tutup almagəy,
Cürm ü isyan girihin pırgə barıp çıqməgəy,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Yiti yaşda Arslan Bab Türkiştanğa kıldilər,
Başım koyup yığladım, halim körüp küldilər,
Minq bir zikrin örgətip mihribanlıq kıldılar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Kəlam kıldım, xurmadın manqa vahşət kıldılar,
Ey biədəb kudək dip asa alıp sürdilər,
Vahşətidin korımadım manqa bakıp turdılar,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Ağzinq açıq, ey kudək, əmanətin birəyin,
Məzəsinı yutmadım, aç ağzinqğa salayın,
Hək Rəsulnı buyruğun, ümmət bolsam, kılayın,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Ağzım açtım, saldılar, xurma ıssı kıldı məst,
İki aləmdin kiçip, vallah, boldum hakpərəst,
Xacə, mola yığıldı, alıp yördi dəstbədəst,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təberrük.

Babam aydı: ey balam, təklif kılmadıq manqa,
Biş yüz yıldur kamımda saklap irdim min sanqa,
Məzəsini siz alıp tilfin birdinqiz manqa,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təbərrük.

Babam aydı: ey balam, kaşımnda tur öləyin,
Cənazəmni okup köm, can tasadduk kılayın,
Mədəd kılsa Mustafa, İliyyınğa kirəyin,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təbərrük.

Yığlap aydım: ey Baba, yaş kudək min, bilməs min,
Gurunqızni kavlar min, kötrip sala almas min,
Hak Mustafa sünnətin, kudək min, biləməs min,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təbərrük.

Babam aydı: ey balam, məlayiklər yığılğay,
Cəbrail imam bolup özgələr tabi bolğay,
Mikail və İsrafil kötərip gurgə koyğay,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təbərrük.

Kul Xacə Əhməd, sözünqni nadanlarğa ayتماğıl,
Sözni aytıp nadanğa puçək pulğa satماğıl,
Açdın ölsənq, namərddin hərgiz minnət tartماğıl,
Arslan Babam sözlərin işitinqiz təbərrük.

* * *

Yolğa kirgən irənlərdin yolni sormay,
Yığlamaymu, ey dostlarım, xata kıldım.
Hak zikrini kiçə-kündüz vird eyləməy,
Əya, dostlar, öz canıma cəfa kıldım.

Allah yadı könqüllərnı ruşən kılğan,
Aşıklarğa Xuda özi vadə kılğan,
Işk nəsimi Mustafağa töhfə kilgən,
Ol səbəbdin köz yaşımni güvəh kıldım.

Allah aytur: Aşıklarım Burak süvar,
Hak zikrini aytkənlərgə rəhmət yağar,
Köp yığlağan dıdarımni bişək körər,
Ruzi-məşşər dıdarımni ata kıldım.

Vadə kıldı aşıklarğa yüz minq Burak,
Aləm xalkı məlamətni anqa yırak,
Bu aləmdin il közigə yanğan çirak,
Ukba içrə yüz minq köşklər bina kıldım.

Dərdsiz adəm adəm irməs, munı anqlanq,
Işksız adəm hayvan cinsi, munı tınqlanq,
Könqlünqizdə ışk bolmasa, manqa yığlanq,
Giryənlərgə xas ışkımnı ata kıldım.

Bəndə bolsanq, mən mənlikni, zinhar, taşla,
Səhərlərdə canıq kaynap tınmay, işlə,
Yoldın azğan gümrəhlərnı yolğa başla,
Bir nəzərdə dillərnı safa kıldım.

Çın dərdlikkə özüm daru, özüm dərman,
Həm aşık min, həm maşuk min, özüm canan,
Rəhm eyləyin, atım rəhman, zatım sübhan,
Bir nəzərdə batınların safa kıldım.

Tanq atkunça Hak yadını ayğan kişi,
Tağ çölni bustan kılar akkan yaşı,
Allah aytur, özgə bilə yoktur işi,
Ol aşıkni xəlayıkdın cüda kıldım.

Işk yadını yirgə salsam, yir kötərməs,
Dəftər kılısam, ta tirinç sin bitip bolmas,
Haknı bilgən big ü xan u xalknı bilməs,
Ol bəndəmni öz yolumda düta kıldım.

Mal u pulnı pərva kılmas aşık kişi,
Yol üstidə tofrac bolup əziz başı,
Andın sonqra nurğa tolar içi-taşı,
Tanqla barsa, məhşər ara padşah kıldım.

Hakdın kərkup mal u pulnı söyməgənni,
Haknı aytip bir dəm yatıp uymagənni,
Yatsa-kopsa Hak zikrini koymagənni,
Açtım batın közlərini, bina kıldım.

Ruzə tutup xalkğa riya kılğənlərni,
Namaz okup təsbih kolğa algənlərni,
Şeyx min tiyü özgə bina koygənlərni
Axir dəmdə imanıdın cüda kıldım.

Hakka aşık bolup ayda Kul Xacə Əhməd,
Sıdkı birlə işitkəngə yüz minç rəhmət,
Dua kılray körməgəylər mihnət, zəhmət,
Aqil irsənç bir söz birlən ada kıldım.

* * *

İzim yadı uluğ yaddur, aytur bolsam,
Asəl yanqlıg süçük bolup tilim məninç,
Özüm fakir, kıldım mukir, boldum hakir,
Kanat kakar uçar kuş dik könqlüm məninç.

Türlüg ayşım, türlüg işim, munqluğ başım,
İrdi canım, kitti huşum, aktı yaşım,
Yazuk bilən toldı tükəl içim, taşım,
Bi niyazım, açə birsün yolım məninç.

Közüm tüşti, könqlüm uçtı, Ərşka açtı,
Ömrüm kiçti, nəfsim açtı, bəhrim taştı,
Karvan köçti, mənzil açtı, xarıp tüşti,
Sır ulaştı, nitəg bolğay halım məninç?

Surət munda, sırət anda, qudrətində,
Uzun tünge, yaruk kündə, könqlüm anda,
Yörər tündə, bolup bəndə, barı kanda? -
Sorsa anda, yazuk turur tilim məninç.

İçtim şərab, boldum xarab, aslım türab,
Kıldım körər könqlüm sərab, ışkka pürab,
Hakdın xitab kilsə, körməs kullar əzab,
Bulak yanqlıg akar közdin yaşım məninç.

Tüşim uzaq, burak tozar, kitsə bazar,
Dünya bazar, içrə kirip kullar azar,
Başım bizar, yaşım sızar, kanım tozar,
Atım Əhməd, Türkistandur ilim məninç.

* * *

Tınmayın min hazrətinqdə allah disəm,
Zar inqrəbən zakir bolup Rəbbi disəm,
Kulı bolup kulluğınqda boyun sunsam,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

Zəkriya dik bu başımğa ərrə koysam,
Əyyub dik [həm] bu tənimğa kurtnı salsam,
Mussa dik [həm] Tur tağıda taat kilsam,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

Yunus dik [həm] dərya içrə balık bolsam,
Yusuf dik [həm] kuduk içrə vatan kilsam,
Yakub dik [həm] Yusuf üçün köp yığlasam,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

Şibli dik [həm] aşık bolup səma ursam,
Bayəzid dik tün-kün tınmay Kəbə barsam,
Kəbə içrə yüzüm sürtüp zar inqrəsəm,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

Maruf dik [həm] uşbu yolğa qədəm koysam,
Mansur dik [həm] candın kiçip darda konsam,
Dar üzərə şövkənibən Haknı aysam,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

Kul Xacə Əhməd kullu kiçrə sabit bolsam,
Zakir bolup, zikrin aytıp Rəbbi disəm,
Zikirində şövkənibən köyüp yansam,
Bu iş birlə, ya Rəb, sini tapkay mu min?

* * *

Səhər vaktıda kopup-yığlap nalə eylə,
Nalişingdin yir ü köklər nəva kilsun.
Hakka sığnıp köz yaşınqını jalə eylə,
Andın sonqra Hak dərdinqdə dəva kilsun.

Yüz minq günah sadır boldı biləlmədinq,
Tövbə kılıp dərgahığa kiləlmədinq,
Xidmət kılıp yaxşı dua alalmədinq,
Yazuklardın sini nə dip siva kilsun?

Şu aləmdə rüsva bolup kann yutmasanq,
Şəri atda tarikatda pır tutmasanq,
Hakikatda can u təndin pak ötməsənq,
Ğaflətlərdin sini nə dip cüda kilsun?

İrənlərnı kılğanların kılalmasanq,
Pırsız yörüp vird ü əvrad biləlməsənq,
İstianət tiləp dua alalmasanq,
Xas büzürglər sini nə dip dua kilsun?

Dami-təzvır koyup xaknı yoldın urduinq,
Şeyxlik kılıp riya birlə dükkan kurduinq,
İşrət kılıp şeytan birlə dövran sürdüinq,
Dıdarığa sini nə dip rəva kilsun?

Kiçə yatmay xabı-ğaflət haram kilsa,
Zikri-kal u zikri-sirni tamam kilsa,
Minq bir atın təsbih itip kəlam kilsa,
Bəndə nə dip dərgahığa xata kilsun?

Əmri-maruf, nəhyi-münkər bilip kilsa,
Yatsa-kopsa bir Xudaynı hazır bilsə,
Ta ölgünçə xacəsiğa hizmet kilsa,
Kuvvət birür, anı nə dip düta kilsun?

Binamaz u bitaatkə birməs kuvvət,
Fili zaif, özi mayub, birməs himmət,
Rızkı nakıs, özi nacins, körməs dövlət,
Ol fasıkın dilin nə dip safa kilsun?

Hayfa adəm öz kadrını özi bilməs,
Mənlik kılıp yaxşılarnı közgə ilməs,
Hu söhbətin kurgən yirgə kaçır kilməs,
Ol bivəfa əhdgə nə dip vəfa kilsun?

Adəm oldur fakır bolup yolda yatsa,
Tofraksifat aləm annı basıp ötsə,
Yusufsifat biradəri kul dip satsa,
Kulnı kulı ol kul, nə dip həva kilsun?

Şövki, zövki muhabbətədin ayan kılğıl,
Aşıqlargə ısq otıdın bəyan kılğıl,
Xarlık-zarlık məşakkatnı nişan kılğıl,
Çın aşıqlar otdın nə dip həzər kilsun?

Allah dibən otka kirdi Xalilllah,
Uşol otnı bustan kıldı körünq Allah,
Boynun kısıp yığlap aydı şeyənilllah,
Fakir, miskin otda nə dip həva kilsun?

Hakka aşık sadıqları yörür xəlvət
Tanqla barsa Hak kaşıda, körür izzət,
Cənnət kirip dıdar körər eys u rahat,
Pinhan yörər, xalkka nə dip riya kilsun?

Kul Xacə Əhməd, dərd ü halət peyda kılğıl,
Can u dilni Hak yolıda şeyda kılğıl,
Dərdin tartıp ruzi-məhşər gəvğə kılğıl,
Dərd bolmasa, mövlam kimgə şifa kilsun?

* * *

Tövbə kılıp Hakya yanğan aşıqlarğa
Uçmax içrə tört arıqda şərbəti bar.
Tövbə kılmay Hak yanmağan gəfillərgə
Tar lahiddə katıq əzab həsrəti bar.

Uçmax mülkin uçğan kullar tövbə kilsun,
Tövbə kılıp həzrətiğə yavuk bolsun,
Hur ü kusur, gılman, vildan xadim bolsun,
Əlvən-əlvən kiyər təşrif xilatı bar.

Tövbə kılğan aşıqlarğa nurı irür,
Tüni, küni sayım bolsa, könqli yarur,
Kaçan ölüp gurgə kirsə, gurı kingür,
Uğan İzim, Rahim, Rahman, rahməti bar.

Tövbəsizlər bu dünyadın kiçməs bilür,
Ölür barsa, gur əzabın körməs bilür,
Kıyamət kün tanq Ərəsət atmas bilür,
Heyhat, heyhat, nəvha, fəryad künləri bar.

Namaz, ruzə, tövbə üzrə barğanlarğa,
Hak yolığa kirip kadəm koyğanlarğa,
Uşbu tövbə birlə anda barğanlarğa,
Yarlıkanmış kullar birlən söhbəti bar.

Ol arıqlar kimgə turur bilgil munı,
Tövbə kılğan aşıqlarğa içrür anı,
Tövbəsizlər ol arıqdın içməs sunı,
Anqa içrür zəhir, zakkum, şərbəti bar.

Hər kim Haknı kulı bolsa, Hakka yansun,
Hakka yanmas gəfil kullar narı barsun,
Kul Xacə Əhməd nəçük munda orun tutsun,
Kiç-kündüz korqa turur, heybəti bar.

* * *

Dıdarını tələb kılсанq, ey zakirlər,
Candın kiçip halka içrə körünq dıdar.
Şövkinq bilə Allah aytıp, rastğa kaytıp,
Tün uykusın haram eyləp bolğıl bıdar.

Bıdarlarğa Hək rahməti bolur yavuk,
Bıdarlarını könqli sınıuk, közi yaşlık,
Mən mənlikni cəzasını birgəy tamuk,
Təkəbbürni duzəx içrə halı düşvar.

Sindin burun yaranlarınq kayan kitti,
Bu dünyağa köngül birməy yığlap ötti,
Ömrinq axır boldı, növbət sanqa yitti,
Günahınqə tövbə kılğıl, ey bədkirdar.

Nəfsinq sini bakıp tursanq, nilər diməs,
Zarı kılсанq, Allah sarı boyun sunmas,
Kolğa alsanq, yaban kuş dik kolğa konmas,
Kolğa alıp tün uykusın kılğıl bıdar.

Nəfs yolığa kirgən kişi rüsva bolur,
Yoldın azıp, tayıp-tozur gümrah bolur,
Yatsa, kopsa şeytan bilə həmrah bolur,
Nəfsni tipkil, nəfsni tipkil, ey bədkirdar.

Nəfsinq sini axır dəmdə gəda kılğay,
Dın öyini gərəət kılıp ada kılğay,
Ölər vaktəda imaninqdın cüda kılğay,
Akıl irsənq nəfsi-bəddin bolğıl bizar.

Firavn, Karun şeytan sözün muhkəm tutı,
Bol səbəbdin yir yarıldı, annı yitti,
Mussa Kəlim kasih bolup sözlər ayttı
Kulak tutmay, ol ikisi öldi murdar.

Günahınqə tövbə kılıp yığlap yörgül,
Kitər min dip yol başığa barıp turğıl,
Kitkənlərnı körüp sin həm ibrət alğıl,
İbrət alsanq, yatmış yirinq bolur gülzar.

Mümin kullar dərd ü halət peyda kıldı,
Hək yolıda can u dilni şeyda kıldı,
Dünya taşlap axirətəni süda kıldı,
Süda kılсанq, hur ü gılman barı tayyar.

Kul Xacə Əhməd nəfs ilgidin kılur min dad,
Piri-muğan bolğay mu kin anqa cəllad,
Bixəbərlər işitməslər dad u fəryad,
Kann yığlağıl, işitsün ol Pərvərdigar.

* * *

Işk yolıda fəna bolay Hək bir ü bar,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.
İlgim açıp dua kılray İzim cəbbar,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Gül işkını kuyında min bülbül boldum,
Əlvən-əlvən tillər birlən naliş kıldım,
Barça işdin aşıklıknı düşvar bildim,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Işkı tigsə köydürgüsi can u tənı,
Işkı tigsə vıran kılur ma vü mənnı,
Işk bolmasa, tanıp bolmas Məvlam sini,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Işk dəftəri sığmas dostlar dərgahığa,
Cümlə aşık yığlıp bargay bargahığa,
Yiti düzəx takat kılmas bir ahığa,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Xas işkınıqnı körsət manqa şakir bolay,
Ərrə koysa, Zəkriya dik zakir bolay,
Əyyubsıfat bəlasığa sabir bolay,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Cilvə kılğıl, tilbə kılğıl, şeyda kılğıl,
Məcnun kılğıl, il ü halkka rüsva kılğıl,
Şəm körsətip pərvanə dik ahkər kılğıl,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Işk dərđini taləb kıldım, dərmanı yok,
Işk yolıda can birgənnı armanı yok,
Bu yollarda can birməsə, imkanı yok,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Kaydın tapay işkınıq tüşti, kararım yok,
Işk sənəsın tüni-küni koyarım yok,
Dərgahıqdın özgə yirgə bararım yok,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl Pərvərdigar.

Işk bazarı uluğ bazar suda haram,
Aşıklargə sindin özgə gəvğa haram,
Işk yolığa kirgənlərgə dünya haram,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Aşıklıknı dava kılıp yörəlmədim,
Nəfsdin kiçip min əmrini kılalmadım,
Nadanlıkda Hək əmrini biləlmədim,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

Kul Xacə Əhməd, işkdın katığ bəla bolmas,
Mərhəm sürmə işk dərđiqə dəva bolmas,
Köz yaşdın özgə hiç kim güvəh bolmas,
Hər nə kilsanq aşık kılğıl, Pərvərdigar.

* * *

Muhabbətni camın içkən divanələr,
Kıyamət kün ot ağzının saçar, dostlar.
Qüdrət birlən yaratılğan yiti tamuğ
Aşıqlarını narasından kaçar, dostlar.

Duzəx yığlap dad eyləgəy Xudayığa,
Takatım yok aşıqlarını bir ahığa,
Kaçıp barğay Hak tala pənahığa,
Aşıqlarını yaşı birlən öçər, dostlar.

Aşıqlarını ışk dükkənini barsa kurup,
Yaşın saçıp, kögsin açıp, yüzün sürüp,
İnşaallah, duzəx kaçğay andın korkup,
Yiti asman takat kılmay köçər, dostlar.

Rəhman İgəm sakı bolup mey içürsə,
Əhl ü iyal xanumandın pak kiçürsə,
Vücutımdın Azazılını Hak kaçursa,
Cürm ü isyan girihlərin açar, dostlar.

Işk babını Hak yüzigə va eyləsə,
Has ışkını könqül içrə ca eyləsə,
Lütf eyləsə, iki aləm şah eyləsə,
Aşıqları Hak sarığa uçar, dostlar.

Sübhan İgəm bir katrə mey kılsa inam,
Zikri-sırını ayta-ayta kılсам tamam,
Hur ü ğılman, cümlə mələk anqa ğulam,
Uçmax içrə xarır tonlar biçər, dostlar.

Allah dibən gurdın kopsa, aləm köyər,
Xas bəndəm dip rəhman İgəm yalğuz söyər,
Yaş ornığa kanın töküp yüzni boyar,
Hamdın aytıp şeytan ləin kaçar, dostlar.

Min aytmadım, Allah özi vədə kıldı,
Yolsız idim, lütf eyləbən yolğa saldı,
Qarib bolup nalə kıldım, kolum aldı,
Andağ aşık şövк şərabin içər, dostlar.

Kul Xacə Əhməd, ışksızlarını işi düşvar,
Tanqla barsa, Hak körsətməs anga dıdar,
Ərş ü Kürsi, Ləvh ü Kaləm həmə bızar,
Işksızlarğa duzəx babın açar, dostlar.

* * *

Işk sırrını bəyan kılısam aşıklarğa,
Takat kılma, başın alıp kitər, dostlar.
Tağ u taşka başın urup bixod bolup
Əhl ü iyal xanumandın ötər, dostlar.

Işk şiddəti başka tüssə aşık neylər,
Biganələr taşlar atıp anqa külər,
Dıvanə dip başın yarıp kanğa bular,
Şakir bolup həmd ü səna aytar, dostlar.

Işksızlarını həm canı yok, həm imanı,
Rəsulullah sözün aydım mənə kanı,
Niçə aytsam işitküçi bilgən kanı,
Bixəbərgə aytsam, könqli katar, dostlar.

Işk gövhəri tübsiz dərya içrə pinhan,
Candın kiçip gövhər alğan boldı canan,
Bül-həvəslər aşık min dip yolda kalğan,
Dinlərini puçək pulğa satar, dostlar.

Otkə köydüm, candın toydum, hayran boldum,
Bu nəçük ot, köyməy, yanmay biryan boldum,
Muhabbətəni atın iştip giryan boldum,
Közi giryan muradığa yitər, dostlar.

Zar yığlaban zar ingrəgil, rəhmi kilsün,
Yol adaşsanq, rəhmi kilip yolğa salsun,
Xizmət kılğıl, pıri-muğan kolunq alsun,
Xizmət kılğan muradığa yitər, dostlar.

Zəmanə həm axır boldı, huyunq kitti,
Rəsulullah vadələri yavuk yitti,
Xas kulları yaxşı sözgə kulak tutı,
Yaman kullar kündin-kündə betər, dostlar.

Küllü yövmin betərün didi hak Mustafa,
Ümmət bolsanq, kulak salğıl əhli-vəfa,
Yaxşılarnı əcrin birür, bədgə cəza,
Kıyamət kün cəzaların tartar, dostlar.

Fasık, facir həva kılıp yirni basmas,
Ruzə, namaz kaza kılıp misvak asmas,
Rəsulullah sünnətlərin közgə ilməs,
Günahları kündin-kündə artar, dostlar.

Dünyadarlar malın körüp həva kılır,
Mən mənlikdin ol davaya xuda kılır,
Ölər vaxtda imanının cüda kılır,
Can birürdə həsrət birlən kitər, dostlar.

Kamuğ dünya yığkanlarını vallah kördüm,
Ölər vaxtda kolar sin dip halın sordum,
Şeytan aydı, imanığa çəngal urdum,
Can çıxarda yığlay-yığlay kitər, dostlar.

Kul Xacə Əhməd aşık bolsanq, canınq köysün,
Sıdıknıq birlən Allah digil, tingri bilsün,
Dua kılğıl, mümin kullar dünya koysun,
Dünya koyğan axirətka yitər, dostlar.

* * *

Hakka yanıp mümin bolsanq, taat kılğıl,
 Taat kılğan Hak dıdarın körər, dostlar.
 Yüz minq bəla başqa tüşsə ingrənmgil,
 Andın sonqra ısk sırrını bilər, dostlar.

Aşıqları zar ingrəbən yolğa kirdi,
 Hər nə cəfa tigsə, anı Hakdın bildi,
 Razi bolup yir astığa hazır boldı,
 Zar yığlaban səhərlərdə turar, dostlar.

Əya, dostlar, hiç bilmədim min yolunni,
 Səadətka bağlamadım min bilimni,
 Ğiybət sözdin hiç yığmadım min tilimni,
 Nadanlığım mini rüsva kılar, dostlar.

Kiçə-kündüz biğəm yördüm zikrin aytmay,
 Cəhd eyləbən tüni-küni fikrin itməy,
 Muhabbətni bazarıda özni satmay,
 Nəfsim mini yüz minq taam tilər, dostlar.

Nəfsinqni sin öz rəyiğa koyma, zinhar,
 Yiməy, içməy, taat birlə bolğıl bıdar,
 Axır bir kün körsətküsi sanqa dıdar,
 Bıdar bolğan anda dıdar körər, dostlar.

Əya, ğafil, Hak zikrini tildin koyma,
 Dünyalıkdın bir zərrəni kolğa alma,
 İrenlərnı arkasıdın hərgiz kalma,
 Yolğa kirgən axır murad tapar, dostlar.

Va dirığa, arman birlə ömrüm kiçti,
 Nəfsim mini tuğyan kıldı, həddin aştı,
 Canım kuşı pərvaz kılsa ruhum kaçtı,
 Ğafil yörgən ömrin yilgə satar, dostlar.

Dıdar körey digən kullar bıdar bolur,
 Yörsə, tursa, yatsa, kopsa zikrin aytur,
 İçi, taşı andağ kulnı nurğa tolur,
 Allah nurın andağ kulğa saçar, dostlar.

Kul Xacə Əhməd, bəndə bolsanq yığlap yörgil,
 Muhabbətni məclisigə özünq irgil,
 Kıyamətni şiddətindin matəm kurgil,
 Matəm kurğan sırdın xəbər alar, dostlar.

* * *

Dıdar üçün canı kurban kılmağınça
İsmail dik dıdar arzu kılmanq, dostlar.
Candın kiçip tarikatke kirməgünçə
Aşık min dip yalğan dava kılmanq, dostlar.

Aşıklığı uluğ iştür, bilsənq muni,
Mihnət birlə sınar irmiş Mövlam sini,
Rənc ü mihnət birlə bolsanq tüni-küni,
Məşukunqdın köngül özgə kılmanq, dostlar.

Mənlik birlə tərəkətkə kirmədilər,
Candın kiçməy yolğa qədəm koymadılar,
Nəfs öltürməy təslim fəna bolmadılar,
Hamtamalığ birlə yolğa kirmənq, dostlar.

Uşbu işkını yolu tilim bolmaq turur,
Munda yığlap axirətdə külmaq turur,
Gül rəngləri zəfəran dik solmaq turur,
Mundak bolmay aşık min dip aytmanq, dostlar.

Mürşidləni hızmətəni kıl ixtiyar,
Özlükümdin yolğa kirdim dimə, zinhar,
Yaxşı bilsənq tarikatni xatari bar,
Kılavuksız uşbu yolğa kirmənq, dostlar.

Mürşidlərgə hızmət kılсанq nəfskə afət,
Tigmə nadan kullar bu yollarda kılmas takat,
Sadık kullar bu yolları bitür rahat,
Tirinq ölməy dıdar arzu kılmanq, dostlar.

Əl-kəzzabu la ümməti didi sizgə,
Ol Muhamməd Hak rəsulı irdi bizgə,
Yalğançığa cənnət yoktur, vallah, anqa,
Yalğan sözləp imansızın kitmənq, dostlar.

Xanumanın tərək itməyin körməs dıdar,
Dıdar körey digən aşık bolur bıdar,
Andağ aşık axır körgəy anda dıdar,
Dıdar körməy sırdın xəbər tuymanq, dostlar.

Sırdın mana tuymağanlar biganədür,
Ol aşıkni məkanları viranədür,
Işk yolida can birgənlər cananədür,
Candın kiçməy candın xəbər bilmənq, dostlar.
Kul Xacə Əhməd, özdin kiçməy dava kılma,
Xalk içində aşık min dip tilgə alma,
Aşıklığı uluğ işdür, gəfil bolma,
Gəfil bolup Hak dıdarın körmənq, dostlar.

* * *

Muhabbətəni camın içip rəks eyləbən
 Dıvanəliğ məkamığa kirdi, dostlar.
 Açı u tokluk, sud u ziyan hiç bilməgən
 Sərməst bolup rəks u səmə urdı, dostlar.

Rəks u səmə urgənlərgə dünya haram,
 Əhl ü iyal xanumandın kiçti tamam,
 Səhər vaktəda Həkkə sığnıp yığlar müdam,
 Andın sonqra rəks u səmə urdı, dostlar.

Dünya tıfməy rəks u səmə urgən cahil
 Həkk yadını bir dəm aytmay yörür gəfil,
 Dərviş min dir, dünya sarı kənqli mayıl,
 Dünya üçün rəks u səmə urdu, dostlar.

Özdin kitməy rəks u səmə urmaq xəta,
 Sübhən İdəm anqa kılmas iman ata,
 Taat kılsa, dillərini kılmas safa,
 Riya kılıp rəks u səmə urdı, dostlar.

Özdin kitməy rəks eyləsə, Allah bızar,
 Səməndin yir tibrənip tartkay azar,
 Dua kılray körsətməsün anqa didar,
 Dindin kiçip rəks u səmə urdı, dostlar.

Şibli aşık səmə urdı pərtəv körüp,
 Mustafanı hazır körüp sual sorup,
 Dünya ukbın arka taşlap közin yumup,
 Andağ kullar rəks u səmə urdı, dostlar.

Şibli aşık yığlap aydı: əya, Rəsul,
 Bi takat min, səmə ursam həm min məlul,
 Rəsul aydı: inşaallah, kılğay kabul,
 Ruxsat tilər rəks u səmə urdı, dostlar.

Kul Xacə Əhməd, rəks u səmə hər kimgə yok,
 Taklid birlə ursa səmə kirgəy tamuk,
 Bu rivayət pinhan irdi aytsam kamuk,
 Həkkni tapıp rəks u səmə urdı, dostlar.

* * *

Hikayətdə bilin q mundağ kiltürdilər,
 Baba Maçın ol sultanı yitkürdilər,
 Xorasanda tört yüz yaşını yaşadılar,
 Yigirmə tört yığaç hər kün uçtı, dostlar.

İşittilər Baba Maçın ol zamanda,
 Əhməd atlığ bir şeyx çıkmış Türkistanda,
 Söhbət kılmış kız u cəvan birlən anda,
 Mən itkəli Türkiştağa kildi, dostlar.

Kildi irsə kördilər ol məşayıxını,
 Sin şeyxmüsin azğurğuçi xəlayıknı,
 Uşol azğan gümrahdur min, bilgil muni,
 Tiyyə hazrət anqa cəvab birdi, dostlar.

Əmr ittilər Həkkim Xacə Süleymanğa,
 Uşol Sufi Muhammədi-Danişməndğa,
 Bağlap urunq biş yüz kamçı ol nadanğa,
 Bir sütünğa muhkəm bağlap koydı, dostlar.

Yüz kişi (həm) kilsə tuta bilməs idi,
 İki kişi tutup annı həm bağladı,
 Uşol dəmdə biş yüz kamçı sanap urdı,
 Nə ah didi, nə vah didi, bilin q, dostlar.

Yalanğaç (həm) kılıp annı bağlap koydı,
 Biş yüzdin bir kamçını həm artuk urdı,
 Bir kamçının zar yığlaban fəryad kıldı,
 Ata Əhməd yıştürübən koydı, dostlar.

Uşol dəmdə müridləri kıldı sual
 Biş yüz kamçı urğanda yok hiç kıl ü kal,
 Bir kamçını urdı irsə boldı bihal,
 Sır nidür dip əshab anda sordı, dostlar.

Ata aydı arkasında div ü pəri,
 Ornap irdi, biş yüz kamçı anqa tigdi,
 Div ü pəri arkasından dərhal köçti,
 Bir kamçısı anqa tigdi, bilin q, dostlar.

Baba Maçın ol dәм aydı: va Əhmədə,
Kilməsəm min rüsva bolup xalqlar ara,
Ölər irdim uşbu halət birlən muna,
Zar yıqlaban ərzi-halın ayttı, dostlar.

Atanınq həm irlikini anda bildi,
Riyazətni tartkuzuban yol körsətti,
Ata birlə üç mərtəbə xəlvət kirdi,
Murad, məksad pirdin irmiş, bilinq, dostlar.

Mürşid bolmay hərgiz murad tapmadılar,
Hızmət kılmay Hakkə vasil bolmadılar,
Zar yıqlaban kiçə bıdar bolmadılar,
Zar yıqlamay Hak dıdarın körməs, dostlar.

Yad itələk Kul Xacə Əhməd əvliyanı,
Müridləri Baba Maçın ol sultanı,
Kollağaymu ası Yusuf Bəyzavını,
Nazm eylədim bu hikayət, bilinq, dostlar.

* * *

Arif aşık can mülkidə ələm tartsa,
On sız minq kamuğ ələm gülğul bolur,
Könqül kuşı şövk kanatın tutup uça,
Cümlə vücud yadın sayrar, bülbül bolur.

Muhabbətəni meydanığa özin salsa,
Marifətəni bustanında cövlan kılsa,
Sır şərabin içip aşık ruhu kansa,
Məvəddətəni gülzarıda xoş gül bolur.

İrənləri Hak yadıdın gafil bolmas,
Ricalun la tulhım dir xalikul-nas,
İrən yolın tutkan hərgiz yolda kalmas,
Ol həzrətdə sır əsrarı məqbul bolur.

Ələst xamrın kimgə birsə uşol sakı,
Bila müdam içip asrar mənqi bakı,
Tən ü canın köydürübən şövk ihrakı,
İçdin köyüp yaqılıban həm kül bolur.

Zahirlərin atı birlən bizəgənlər,
Batınların niyaz birlən tüzəgənlər,
Şövk otını könqül içrə kizəgənlər
(Həm) ma siva birlən kaçan məşğul bolur?

Tarikatdur bu yol, atın bilsə dərviş,
Marifətəni mətəadin alsa dərviş,
Özgə yollar badi-həva sansa dərviş,
Hakikatı meydanında ir ol bolur.

Katıqlanıp, Kul Xacə Əhməd, yolğa kirgil,
Kulnu körsənq, kulı bolup manna sorgil,
Ya ilahim, ruzı kılsa, manna algil,
Manna sorap manna alğan çın kul bolur.

* * *

Sübhan İzim bəndəsiyə lutf eyləsə,
İçi yarıp, taşı köyüp biryan bolur.
Pir itəkin tutup aşık yolğa kirsə,
Haknı izləp iki közi giryan bolur.

Candın kiçməy ışk sırrını bilsə bolmas,
Maldın kiçməy mən mənləni koysa bolmas,
Siva bolmay yalğuz özin söysə bolmas,
Andağ aşık il közidin pinhan bolur.

Dıvanəi-julidə mu Haknı tapkan,
Şəmşiri-Hak kolğa alıp nəfsini çapkan,
Kayda barsa közni yumup sırnı yapkan,
Andağ sırnı tapkan kişi mərdan bolur.

Işk yolıda kiçə-kündüz yığlağanlar,
Candın kiçip bilin muhkəm bağlağanlar,
Hızmət kılıp Hak sırrını anqlağanlar
Tün uyku haram kılıp nalan bolur.

Va-dirığa, ışk yolıda canın birməy,
Ğavvas bolup dərya içrə gühər tirməy,
Hakdın özgə maksudlarını yırak salmay,
Tanqla barsa, nədamətlər çəndan bolur.

Aşık bolsanq, Bayəzid dik özünq satğıl,
Vallah, billah, dünya haram, taşlap atğıl,
Kanlar töküp közlərinqdin tünlər katğıl,
Bir ləhzədə şeytan mülki viran bolur.

Tanq atkunça zikrin aytkıl canınq birlə,
Tağ u çölüni bustan kılğıl yaşınq birlə,
Taşdın katıq taşka yatqıl yanınq birlə,
Yoldın azğan yüz minq ğafil mərdan bolur.

Taşdın katıq taşnı sorğan bixəbərler
Ukba işin arka taşlap dünya izlər,
Ayət, hədis bəyan kılсам, katıq sözlər,
Zahir adəm, batınları şeytan bolur.

Zikrin ayğıl, kanlar aksun közlərinqdin,
Hikmət ayğıl, dürlər tamsun sözlərinqdin,
Güllər onqsun hər yir baskan izlərinqdin,
Güldə baksanq, gül açılıp xəndan bolur.

Səhərlərdə irtə turup kanlar yutkil,
Pıri-muğan itəkinə muhkəm tutkil,
Hakka aşık bolğan bolsanq, candın ötkil,
Candın kiçkən çin aşıklar üryan bolur.

Bu dünyada fakırlıknı adət kilgən,
Harlık tartıp məşakkatnı rahat bilgən,
Kul Xacə Əhməd, yaxşılarğa hızmət kilgən,
Kıyamət kün andağ kişi sultan bolur.

Allah yadın aytur kullar manna birlən,
Bımanağa hərgiz kulak salmas bolur.
Allah digən aşık kullar dayim, müdam
Hak yadının zərrə ğafil bolmas bolur.

Hak yadının zərrə ğafil bolmağanlar,
Yatsa-kopşa Hak zikrini koymağanlar,
Vallah, billah, dünya haram almağanlar
Gur içində ol kul hərgiz ölməs bolur.

Marifətning bustanında canınq birgən,
Muhabbətning meydanında baş oynayan,
Hakikatning dəryasından gövhər alğan
Ğavvas yanqlıq ol dəryadın çıkmaz bolur.

İrənləri ol dəryağa çomdı batı,
Kiçə-kündüz tınmay bir dəm yadın ayttı,
Ölməs burun can açığın zəhrin tattı,
Axirətəni səbabını salmas bolur.

Ğafil bolmas Hak yadının tünlər tamam,
Loxma həlal taləb kılur, yiməs haram,
Dərviş kirək uşbu sıfat birlə müdam
Kul boluban kulluğının tanmas bolur.

Kul boluban kulluk kılur xacəsiğa,
Tənin, canın ayamas ol Mövlasığa,
Sabir bolup ümid tutar vadəsiğa,
Cəfasından çın aşıklar kaytmas bolur.

Cəfa çıkməy aşık bolmas, tıngla, ğafil,
Cəfa çikip sabir bolğıl, bolma cahil,
Rıza bolup kulluk kılğan bolur akıl,
Cahil adəm bir-biridin yanmas bolur.

Kul min tiyü Hak əmrini kılmağanlar,
Kudrətini körüp ibrət almağanlar,
İman, islam ehkamların bilməgənlər,
Uluğ kündə kızıl yüzlüg bolmas bolur.

Hak yolını şövki köptür bilgənlərgə,
Korkunç birlə yitkil uşol ölgənlərgə,
Asan körnür yolnu müdam yörgənlərgə,
Mundağ kullar gur əzabın bilməs bolur.
Kul Xacə Əhməd, Allah digil yaşınq aqğay,
Ötkən arif himmət kılıp kolunq alğay,
Rəhmi kilsə rahim Məvlam rəhim kılğay,
Xacə kulın hərgiz zayi koymas bolur.

Təcəllini makamıdur əcəb makam,
Ol makamda aşık kullar cövlan kılur.
Kay könqülgə təcəllisi pərtəv salsə,
Bixod bolup özin bilməy əfğan kılur.

Ol makamni yollarını rəhzəni bar,
Kılavuzsız yolğa kirsə, yoldın azar,
Vəsvas eyləp şeytan lən dinin bozar,
Öz yolığa salıp annı hayran kılur.

Ol makamni bildürgəli rəhbər kirək,
Tarikatni pışəsində səfdər kirək,
Uşbu yolni zəbt eyləgən sərvər kirək,
Andağ mürşid uçmaq mülkin tayran kılur.

Ol makamğa yitkən aşık şərəb içər,
Xanumanın bərbad birip candın kiçər,
Şövk kanatın Hazrət tapa tutup uçar,
Ərş ü Kürsü, Ləvh ü Kələm tayran kılur.

Dıdar tilər tərək eyləsənq masivanı,
Ölməs burun vücudınqni eylə tanı,
Və ənharun min asəlin musaffənni,
Uçmakını xas kulığa ihsan kılur.

Ol makamni tövhid atlığ dıraxtı bar,
Sayəsində aşık kullar Burak süvar,
Hər bir şahı minq yolçılıq yolni tutar,
Hər kaysısı öz özidə ünvan kılur.

Ol dıraxtnı meyvəsini tatkan kullar,
Dünyasını axirətka satkan kullar,
Gur içində asayışdə yatkan kullar
Səhərlərdə köz yaşını umman kılur.

Himmət kurın, Kul Xacə Əhməd bilgə, bağla,
Muhəbbətne atı birlə yürək dağla,
Yakanq tutup tanq atkunça tınmay yığla,
Şayəd sanqa rəhm eyləbən canan kılur.

* * *

Muhəbbətsiz xəlayıkdın hər kim kaçsa,
Arıflərnı söhbətidə cövlan kılur,
Örtəp-köyüp ısk yolıda yaşın saçsa,
Sübhan İgəm ərş üstidə mihman kılur.

Bəndən digəy köyğənlərnı söyüp Allah,
Hək körsətkəy dıdarını, vallah, billah,
Kayda barsa, təsbihləri şeyən lillah,
Hər nə tapsa, Hək yolıda ihsan kılur.

Zakir bolup zikrin aytsa, kilgəy nida,
Şeytan lən yitmiş fərsəng bolğay cüda,
Dərdi bolsa, Hək dərdiğə birgəy dəva,
Andağ kulni özi izləp canan kılur.

Tün, səhərlər Hək uyğatıp yığlatar,
Bıdar kılıp öz ıskığa bil bağlatar,
Dəvası yok dərdni birip zar ingrətər,
Munda yığlap anda barsa, xəndan kılur.

Həkka aşık bolğan kullar dayim bıdar,
Rıdvan iməs məksudları irür dıdar,
Əhl ü iyal xanumandı bolur bızar,
İsmail aziz canın kurban kılur.

Canınq kaynap, zakkum çaynap aşık bolğıl,
Yaşınq töküp, közünq sulap sadıq bolğıl,
Andın kiyin dərgahığa layik bolğıl,
Canınq birsənq, rəhm eyləsə, canan kılur.

Şeyx min tiyü baş kötərgən Həkka rəkib,
Mənlik kılıp Sübhanığa bolmas həbib,
Bıdar bolup dərdsizlərgə bolmas təbib,
Bu dünyanı müminlərgə zindan kılur.

Ey müminlər, taat kılıp tayanmanqız,
Əmanətdür aziz canğa ınanmanqız,
Haram-harış yığmış malğa kıvanmanqız,
Mallarını karış atlığ yılan kılur.

Bu dünyaya bina koyğan Qarun kanı?
Dava kılğan Firavn bilə Haman kanı?
Vamuk, Azra, Fərhad, Şirin, Məcnun kanı?
Qəhr eyləsə, bir ləhzədə yeksan kılır.

Hiç bildinqmü adəm ölməy-kalğanını,
Bu dünyanı vəfasını bilgənini,
Dünyataləb buyi-Xuda alğanını,
Allah disənq, köz yaşınqni baran kılır.

Kimni körsənq bu yollarda yalğan aşık,
Zahir sufi batın içrə irməs sadık,
Anıq üçün məşukığa bolmas layık,
Yalğançını ruzi -məhşər sərsan kılır.

Tən sözləməs, can sözləməs, iman sözlər,
Candın kiçkən çin aşıklar Həkni közlər,
Arıflərgə hizmət kılıp yolın tüzlər,
Ol aşıkni xəlayıqka sultan kılır.

Aşık bolsanq, kiçə-kündüz ışık istəgil,
Taət kılğıl, kiçə kopup hiç yatmagil,
Aqıl bolsanq nadanlarğa sır aytmagil,
Çin dərvişlər taatların pinhan kılır.

Dərviş bolsanq, taat kılğıl, kılma riya,
Hər guşədə taat kılğıl Təngrim güvah,
Yalğan dərviş kayda barsa, zəvk u dava,
Adil padşah taatların isyan kılır.

Vay uşandağ dərvişlərdin pənah birgil,
Ol nadanğa ülfət kılma, canım algil,
Əya, mahub, yolda kaldım, yolğa salgil,
Tövbəlıknı xacəm cayın bustan kılır.

Dərviş min dip taat kılır xalk içində,
Riya kılıp yügrüp yörər anda-munda,
Allah üçün taat kılğan dərviş kanda,
Çin dərvişlər tağ u çölni məkan kılır.

Aşık bolsanq, ışık yolıda fəna bolğıl,
Dıdar izləp hazrətide ada bolğıl,
Məhrəm bolup çin dərlikkə dəva bolğıl,
Xulki-xoşni can alurda asan kılır.

Aşıkları Həkka bakıp nara tartar,
Muhəbbətne dəryasığa çumup batar,
Gövher alıp məşukığa zarın aytar,
Katrə yaşı yirgə tamsa, umman kılır.

Aşıklarğa birdi ışıkni köydürgəli,
Zəliha dik kaddın düta kıldurgəli,
Riyazəttə rəngi-ruyın soldurgəli,
Çin aşıkni rəngi-ruyın saman kılır.

Aşıkları Hək kahrıdın korkup titrər,
Yir ü kökdə məlayıqlər yığlap turar,
Gahı kızıl, gahı sarığ bolup yörər,
Nalə eyləp yir ü kökni lərzan kılır.

Kaydasın dip, kaydasın dip aşık aytar,
Aşıklarğa həd nə bolğay, məşuk aytar,
Ağzı aytmas, tili aytmas, dili aytar,
Üç yüz altmış tamurları lərzan kılır.

Aşıklarını kıyamət kün halın sorgəy,
Çin aşıkni kögsin yarıp dağın körgəy,
Pak ağzıdın köfki akıp yügrüp yörgəy,
Kimgə birsə, pak ışıkni hayran kılır.

Aşıklarını taləbləri cami-şərab,
Məşukığa yitmək üçün bağı kəbab,
Ruhlarını gızasıdur çəng ü rübab,
Ahı çıksa, yiti iklim vıran kılır.

Kudrət birlə hər nə kılsa irklig özi,
Kudrətidin məlum turur kış u yazı,
Ey nainsaf, allah bilə kılma bazı,
Kahhar İgəm canlıqlarını bican kılır.

Yığlamakni hər adəmgə birgən kanı,
 Yığlamağlıg asan iməs, bağır kanı,
 Köz yaşınqni riya kılma Həkni tanı,
 Hək tala söygənlərnı giryan kılur.

Kul Xacə Əhməd, bəndə min dip urmagil laf,
 Riya birlən kılğan taat barça güzaf,
 Şəriatda, tarikatda karınq xilaf,
 Axirətdə kəzzablarnı üryan kılur.

* * *

Hikmət birlən ol adəmdin bar eylədi,
 On sikiz minq kamuğ aləm hayran irür.
 Kalu bəla digən kullar ülüş aldı,
 Sükut itkən kullar dini viran irür.

Hək Tala iman kıldı sizgə,
 Ol Mustafa Hək rəsulu idi bizgə,
 Dürud aytsanq kuvvət birür dinimizgə,
 Yok irsə, min kılğanlarım yalğan irür.

Əvvəl «ələst birabbikum» didi Xuda,
 Kalu bəla dibən ruhlar kıldı sədə,
 Yığlap kıldük işikinggə cümlə gəda,
 Lütf eyləsənq, yüz minq ası xəndan irür.

Tövbə kılısam, kiçər mü kin kadir İlah,
 Yok irsə (həm) nitkim anda min ru siyah,
 Tanqla barsam ilig ayağ barça güvah,
 Hək kaşıda barça işlər asan irür.

Yığlamay mu ötti ömrüm, əya, şahım,
 Yapsap kildi karanğuluk, çıkkıl, mahım,
 Sindən özgə yok pənahım, təkyəgahım,
 Kiçə-kündüz tiləgənim iman irür.

Ümmət üçün Rəsul dayım kayğu yidi,
 Tilər ümmət günahını Həkdn aldı,
 Kiçə-kündüz kayım turdı, Tənqrim bildi,
 Tildə ümmət min dir, dildə yalğan irür.

Ümmət bolsanq, Mustafağa pəyrəv bolğıl,
 Ayğanların can u dildə sin həm kılğıl,
 Kiçə kayım, kündüzləri sayım bolğıl,
 Çın ümmətəni rəngi misli-saman irür.

Sünnətlərin muhkəm tutup ümmət bolğıl,
 Kiçə-kündüz dürud aytıp ülfət bolğıl,
 Nəfsni tifip mihnət yitsə, rahat bolğıl,
 Andağ aşık iki közi giryan irür.

Kul Xacə Əhməd, nəfsdin müdam siva bolğıl,
 Köyüp-bişip dərdi birlən ada bolğıl,
 Kiçə-kündüz tınmay yığlap gəda bolğıl,
 Dərdin tartsanq, xacə sindin rıza irür.

Aşıklarm közi * * *

Tarıkatkə şəri atsız kirmənlərnı
 Şeytan kilip imanını alur irmiş.
 Uşbu yolnı pırsız dava kılğanlarnı
 Sərsan bolup ara yolda kalur irmiş.

Tarıkatkə siYəsətlığ mürşid kirək,
 Ol mürşidgə itikadlıg mürid kirək,
 Xızmət kılıp pır rızasın tapmaq kirək,
 Mundağ aşık Həkədin ülüş alur irmiş.

Pır rızası Hək rızası bolur, dostlar,
 Hək Tala rahmətidin alur, dostlar,
 Riyazətdə sır sözidin bilür, dostlar,
 Andag kullar Həkkə yavuk bolur irmiş.

Uşbu yolğa, ey biradər, pırsız kirmə,
 Hək yadıdın lahza gəfil bolup yörmə,
 Ma sivağa akil irsənq, köngül birmə,
 Şeytan ləin öz yolğa salur irmiş.

Əya, dostlar, hiç bilmədim min yolumnı,
 Saadətka bağlamadım min bilimni,
 Ma sivadın hiç yığmadım min tilimni,
 Nadanlığım mini rüsva kılur irmiş.

Şəriatnı, tarikatnı billey disənq,
 Tarikatnı həqiqətka ulay disənq,
 Bu dünyadın dürr ü gühər alay disənq,
 Candın kiçkən xas kulları alur irmiş.

Aşık kullar kiçə-kündüz hərgiz tınmas,
 Bir saatı Hək yadıdın gəfil bolmas,
 Andag kulnı sübhan İgəm zayı koymas,
 Dua kılsa icabətlığ bolur irmiş.

Va dirığa, kiçti ömrüm gəflət bilən,
 Sin kiçürgil günahlarım rahmət bilən,
 Kul Xacə Əhməd sanqə yandı hasrət bilən
 Öz otığa özi yanıp köyər irmiş.

* * *

Kilinq yıqlıq, zakir kullar, zikr itəlük,
Zakirləni Xuda bişək söyər irmiş.
İşksızlarını imanı yok, ey yaranlar,
Duzəx içrə tınmay dayım köyər irmiş.

Muhabbətliğ aşıklarnı Xuda söydi,
Anıq üçün dünya ukbin talak koydı,
Candın kiçip yaşın saçır aşık boldı,
Ruzi-məhşər dıdarını körər irmiş.

Aşıklarnı çın dostığa canı kurban,
Şövkü birlən annı izləp kılur əfğan,
İşk sevdası başka tüssə, xanə vıran,
Şeyda bolup anı izləp yörər irmiş.

Aşık bolsanq kiçə-kündüz tınmay yığla,
Piri-muğan hızmətiğa bilinç bağla,
Köyüp-bişip dərdi bilə kögsinq dağla,
Dağda kitkən visalını körər irmiş.

Haknı söygən aşıkları taptı murad,
Yalğan aşık bolup yörmə tanqla uyat,
Kılıçdın tız kıl köfrügni atı Sırat,
Yalğan dava kılğan kiçməy kalar irmiş.

Aşık bolsanq, yalğan dava kılma, zinhar,
Yalğan dava kılğanlardın Xuda bızır,
Kahhar İgəm kahr eyləsə atı Kahhar,
Kıyamət kün yüzi kara koyar irmiş.

Aşıkları kiçə yığlap səhər kopar,
Sır şərabin içkən aşık sırnı yapar,
Hər kim sögsə, bəlki tipsə kolın öpər,
Andağ kullar fəyz ü fütuh alar irmiş.

Muhabbətədin xəbər bilgən özni bilməs,
Başı kitse, ta yarı yok, cannı bilməs,
İşk kəlamı, zövk təamı, nanni bilməs,
Hu-hu tiyü zikrin aytıp yörər irmiş.

Aşıklarnı közi giryan, bağıri biryan,
Pərvası yok, namusu yok, yörər üryan,
İl közigə tofrakdın kəm sırı pinhan,
Canı birlə yadın aytıp yörər irmiş.

Toğrı yörgən aşıklardın Xuda razı,
Aşık işi asan iməs, kılma bazı,
Yalğançılar aşık min dir, Allah kazı,
İmanını puçək pulğa satar irmiş.

Aşıklıknı asa nişi baş birməklik,
Mansursıfat özdin kiçip can birməklik,
Mutu kablə ən təmutu xak bolməklik,
Aşıkları ölməs burun ölər irmiş.

Kul Xacə Əhməd, aşık bolsanq, candın kiçkil,
Andın sonqra şövk şərabin toya içkil,
Günahıncını səbük kılıp munda öçkil,
Səbük kılğan uçmax içrə kirər irmiş.

Kul Xacə Əhməd, özündəni bilə körgülə
Axirəni yəqəni kıl körgülə
Bərrin münəddir, bərrin münəddir, bərrin münəddir
Mələklər mövzəni, fəzəni, fəzəni, fəzəni

Bu dünyədə padşah min həşad ədəyüdü
Nəşir əvəzəy xuyox əvəzəy məh
Nəşir əvəzəy xuyox əvəzəy məh
Nəşir əvəzəy xuyox əvəzəy məh

Nəşir əvəzəy xuyox əvəzəy məh
Bu zəməndə birid hər inşirə
Vəfət əvəzəy xuyox əvəzəy məh
Şəhri əvəzəy xuyox əvəzəy məh

Bu dünyədə yürgü əvəzəy məh
Hər bükündə müxtəlif əvəzəy məh
Əvəzəy məh, əvəzəy məh, əvəzəy məh
Əvəzəy məh, əvəzəy məh, əvəzəy məh

* * *

Qüdrət birlə fərman kıldı Mövlam bizgə,
Yirdə-kökədə canlıq, məxluk kalmaz irmiş.
Kabız kıldı Azazılını aləm üzrə,
Aziz canını almağunça koymas irmiş.

Yaşım mini yaş bolur dip aytur irdim,
Hər nə hasil bolsa az dip aytur irdim,
Türlüq- türlüq dava işlər kılur irdim,
İmdi bildim, min aytkən dik bolmas irmiş.

Dünya mini mülküm digən sultanlarğa,
Aləm malın sansız yığıp alğanlarğa,
Eys ü işrət birlə məşğul bolğanlarğa
Ölüm kilsə, biri vəfa kılmas irmiş.

Mağrur bolmanq, ey dostlarım, işrət itip,
Kiçə-kündüz yalğan aytıp bixod yatıp,
Can alğuçı kilür irmiş bir kün yitip,
Mundağ yirdə gafil yörsə bolmas irmiş.

Kul Xacə Əhməd, ölərinqni bilə körgil,
Axirətne yarağını kıla körgil,
Barur min dip yol başında tura körgil,
Mələkül-mövt kilsə, fursat koymas irmiş.

* * *

Bu dünyada yaratılğan maxluklarğa
İmdi bildim tiriglik (həm) bolmas irmiş.
Bu ölümünq şərbətüdür açıq şərbət,
Cümlə adəm içməy andın kalmaz irmiş.

Yolğa kadəm koysanq, dostlar, azuk alıp,
Əcəl kilsə, asiğ kılmas sakal yolup,
Bu dünyanı mallarnı hasil kılıp
Rüşvət birsənq, mələkül-mövt almas irmiş.

Karvan əgər köçər bolsa, azuk alur,
Sud u ziyan bolğanını anda bilür,
Azuksızın yolğa kirgən yolda kalur,
Yükin yükləp yolğa kirgən kalmaz irmiş.

Yükin yükləp yolğa kirgən mərdan bolur,
Kulavuzsız yolğa kirgən heyran bolur,
Yol başçısı yolnu körgən karvan bolur,
Yolnu körməy karvan kadəm koymas irmiş.

Əcəl kilsə asiğ kılmas sakal yolsanq,
Onq u solgə canınq parə-parə birsənq,
Dünya üçün əziz ömrünq ada kılсанq,
Mələkül-mövt kilsə, fursat koymas irmiş.

Bu dünyada padşah min dip kögsin kərgən,
Həm aldıda kürsü koyup xaymə urğan,
Niçə yıllar hayl u haşəm çəriq salğan,
Əcəl kilsə, biri vəfa kılmas irmiş.

Niçə minqlər çəriq yığğan xanlar kanı?
Bu sözlərnı hər birisi mənə kanı,
Vəfası yok bivəfadur dünya, tanı,
Gafil adəm körüp ibrət almas irmiş.

Bu dünyada yügrük atka mingüçilər,
Hərb künində mübarizlik kılğuçılar,
Əlmas, pulad, kılıç kürnı çapkuçılar,
Əcəl kilsə, big ü xannı koymas irmiş.

Bu dünyada təbib min dip dəva kılğan,
Dəvaları batil irür, sözi yalğan,
Xələyiklər illətiyə daru kılğan,
Əcəl kilsə, darusını bilməs irmiş.

Bəndə niçə yaş yaşasa ölməki bar,
Körər közgə bir kün tofrak tolmaqı bar,
Bu dünyada səfər kılğan kilməki bar,
Axirətke səfər kılğan kilməs irmiş.

Tiriqlikdə din növbətin yaxşı urğıl,
Axirətning əsbabını munda kurğıl,
Kul Xacə Əhməd, iman üzrə tayib bolğıl,
İman birlən barğan kullar ölməs irmiş.

* * *

Muhabbətəni şövki birlə yar istəgil,
Ruzə, namaz uğanımnı farzı bolğay.
Məhşərgahda adlı birlə sorar bolsa,
Aşıqlarını bir Xudayğa arzı bolğay.

Arzı şoldur Xudayğa minq dad itər,
Halım kör dip yaşın saçıp fəryad itər,
Nara tartıp məhşərgahnı abad itər,
Aşıqlarını ahi-dili karzı bolğay.

Çın aşıklar dayım tiriq, ölgən iməs,
Ərvahları yir astığa kirgən iməs,
Zahid, abid bu mananı bilgən iməs,
Çın aşıklar xalayıknı Xızrı bolğay.

Yazuklardan korkup dayım yığlap turar,
Ruzi-məhşər nəfər min dip kanlar yutar,
Sırat atlıq güzərgahda başı katar,
Xacəsiyə şikəstəlik arzı bolğay.

Zərrəi-ışk kimgə tüşsə, nalan kılır,
Köz yaşını akuzuban umman kılır,
Hər nə tapsa Hak yoluğa ihsan kılır,
Bəncillərnə ədavəti buğzı bolğay.

Aşıqlarını yaş ornığa kanı akkay,
Məlayiklər hər tərəfdin nurlar yakkay,
Ğafil bolsa hazır bol dip özi bakkay,
Çın aşıklar bu dünyanı cuğzı bolğay.

Əhli-dünya axirətdin pərvası yok,
Ruhı tənha, iman islam həmrəhi yok,
Tarikat yol adaşkan hiç pərvası yok,
Bəndə min dir, tili birlə ağzı bolğay.

Kiçə-kündüz Allah tiyü tınmay yörər,
Allah şəmi pərvanə dik özin urar,
Leyla-Məcnun, Fərhad-Şirin dövrin sürər,
Hak Taala aşıklarını suzı bolğay.

Aşık köysə xas maşukı birlə köygəy,
Məcəzilər köyməy turur, candın toygəy,
Çın aşıklar köygən sarı pürnur bolgəy,
Ol səbəbdin maşukığa nazı bolğay.

Otkə salsa, otdın yanmas aşık kişi,
Yir ü kökni bustan kılğay akkan yaşı,
Allah tisə, bişək yanur içi, taşı,
Köymək, yanmaq aşıklarğa bazı bolğay.

Sülh eyləsə, aşıkları kabul kılmas,
Hur u gülman cənnət birsə, közgə ilməs,
Dıdar tiləp başlarını yirdin almas,
Aşıkları dıdar körüp razı bolğay.

Aşıkları yiti kökkə yitər ahı,
Allah disə, yeksan bolur hər günahı,
Aşıkları rəhman İgəm təkyəgahı,
Əziiz yaşı xalayıknı nəzri bolğay.

Aşıkları köp köydürgən Hak dıdarı,
Anınq üçün tınmay yığlap kılur zarı,
Vədə kılğan aşıkları körər arı,
Hak cəmalı köz yaşını müzdi bolğay.

Aşıkları Hakka bakıp nara tartar,
Mələyiklər töhfə kılıp Hakka aytar,
Şövk şərabin içkən aşık şövkü artar,
Şur u əfğan xalayıknı tuzı bolğay.

Meyi-canbəxş içkən aşık munda sultan,
Anınq üçün Hak yolida canı kurban,
Tanqla barsa dıdarığa kılur mihman,
Zəmistanda mey içürsə, yazı bolğay.

Pinhan yörüp kimni körsə aşık kılur,
Lütf eyləsə, kəzzablarnı sadık kılur,
Hakdın korkkan dərgahığa layik kılur,
Zahir, ama batın içrə közi bolğay.

Aşık yanar, xalkdın tanar, Allah razı,
Aşıklıknı arzu kılğan şəhid, gəzi,
Hacət irməs aşıklarğa köp ü azı,
Katrə yaşı hak Mövlamnı nəzri bolğay.

Cünun içrə başın yarğan kannı carı,
Zikrin aytsa, Allah özi bir ü barı,
Səhərlərdə kann yığlamak kar u zarı,
Aşıkları hər kün yüz minq gəzi bolğay.

Kul Xacə Əhməd, malı yoxtur, nəzri başı,
Tanqla barsa, xacəsiğa töhfə yaşı,
Ərz ü niyaz şikəstilik kılğan işi,
Əşki-surhı ruyi-zərdi özri bolğay.

* * *

Sübhan İzim fərman kılrsa qüdrət bilə,
Aşıqları ǵavǵa kılıp yörür bolǵay.
Məhşərgahda əfǵan kılıp yaşın töküp
İlgə özin gümrah kılıp yörür bolǵay.

Xalq içində rüsva yörür, özin bilməs,
Nadanlarını söhbətdin kaçıp kilməs,
Ol səbəbdin irənlərnı buyı kilməs,
Közdə yaşın nəva kılıp yörür bolǵay.

Aşıqlarnı Hək kaşıda yüz nazı bar,
Nara tartsa, zərrə hərgiz kalmas yanar,
Ruzə, namaz təsbihləri Pərvərdigar
Batınların guya kılıp yörür bolǵay.

Vahşı yanqlıǵ çöllər ara kılǵay vətən,
Səhralarda həmrahları zaǵ u zaǵan,
Hacət irməs aşıklaǵa baǵ u çəmən,
Xızır İlyas həmrah kılıp yörür bolǵay.

Aşıqlarnı köz yaşıdur baǵ u bustan,
Bülbülləri sayrar anda həzar dastan,
Zahirlərin bozup yörər xanə viran
Hək kudrətin inşa kılıp yörür bolǵay.

Bixod bolup köyür yörsə məst ü heyran,
Allah tiyü közdə yaşı, baǵrı büryan,
Nara urup, fəryad itip kılur əfǵan,
Allah yadın səna kılıp yörür bolǵay.

Qadir İgəm qüdrət bilə sülh eyləsə,
Cənnət içrə kirər aşık, əmr eyləsə,
Nara tartıp, fəryad itip vird eyləsə,
Mey nuş itip, səma kılıp yörür bolǵay.

Kiçə-kündüz yıǵla dayım, bir dəm tınmay,
Tildin Allah yadın aytıp, xarıp kalmay,
Közdə yaşı akmas hərgiz, baǵrı köyməy,
Yaşın alıp güvah kılıp yörür bolǵay.

Muhabbətni Burakını minip yörgən,
Andaǵ aşık təriqatda cövlan kılǵən,
Sır şarabın içip əzəl ruhi kangən,
İşk baǵında Nəva kılıp yörür bolǵay.

Duzəx içrə kirşə aşık, pərva kılmas,
Körüp, bilip mal u mülkni kolǵa almas,
Hur u kusur, ǵılmanlarını közgə ilməş,
Fəryad itip, ǵavǵa kılıp yörür bolǵay.

Qəhhar İgəm kudrət bilə nida kılrsa,
Dıdar üçün köygənlərim kılǵil disə,
Köz yaşını akuzuban fəryad kılrsa,
Əql ü huşum dana kılıp yörür bolǵay.

Rahman İgəm bəndələrnı dadın birgəy,
Ası canı ümmətlərnı halın sorgəy,
Ruzi-məhşər dıdarını əta kılǵəy,
Can u dilni fəda kılıp yörür bolǵay.

Rəhman İgəm rəhmi birlə nida kılǵəy,
Hazın nıda istip aşık canı köygəy,
Saf-saf bolup aşıqları baş kötərgəy,
Aşık özin yekta kılıp yörür bolǵay.

Aşık bolup hikmət aydı Kul Xacə Əhməd,
Sıdkı birlən işitkəngə yüz minq rəhmət,
İman ata kılǵay Tənqrım tac u dövlət
Aşık dilin səfa kılıp yörür bolǵay.

* * *

Hiç bilmədim niçük kiçti ömrüm mininç,
 Sorar bolsa min kul anda nə kılğay min?
 Nətəğ bolğay yolğa salsanç min acizni,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Yoldın çıkip azğanımni bilmədim min,
 Hak sözini kulakımğa almadım min,
 Bu dünyadın kiterimni bilmədim min,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Ötkənlərdin ibrət alıp yolğa kirməy,
 Növə, fəryad aytıp anda örtəp yanmay,
 Kiçə-kündüz yörimiş min özni bilməy,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Canınç çıkip təninq yatur tar lahiddə,
 Sorğuçılar kilip sorsa ol halətdə,
 Akar yaşım, kiter huşum ol vakıtda,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Ğafillikdə yöridinç sin it dik kızıp,
 Təninç yatur tar lahiddə asru şişip,
 İş kılmadınç sin Tənqriqə kögsin tişip,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Kul Xacə Əhməd, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Əhməd Yəsev, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Əhməd Yəsev, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

* * *

Işk otını pinhan tutup asrar irdim,
 Can köydürüp yürək bağrım kəbab itti.
 Pirdin mədəd bolmas bolsa imdi mança,
 Bu dərd bizni, dostlar, bihəd xarab itti.

Işk sırrını hər namərdgə aytıp bolmas,
 Niçə yaxsanç, badlık yirgə çərağ yanmas,
 Yolın tapkan mərdanlarını bilsə bolmas,
 Yığlay-yığlay köz yaşını həbab idti.

Çın aşıklar kiçkən irmiş canın taşlap,
 Ədhəmsıfat bərhəm urup malın taşlap,
 Hu-hu tiyü Hak zikrini aytıp hoşlap,
 İman tasdik kılıp bağrın kəbab idti.

İbrət alğıl yolğa kirgən mərdanlardın,
 Cannı canğa peyvənd kılıp yörgənlərdin,
 Yolnı sorap yoldın əmin bərgənlərdin,
 Andağ kullar halın bihəd xarab idti.

Kul Xacə Əhməd, nəfs tağının çıkip aştı,
 Yürək bağrı cuş uruban kaynap taştı,
 Bihamdillah, yolun tapıp yavuklaştı,
 İç kanıdın öz öziğə kəbab idti.

Əhməd Yəsev, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Əhməd Yəsev, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

Əhməd Yəsev, bu dünyada tövbə kılğıl,
 Tövbə kılıp yol başığa barıp turğıl,
 Xas kullar dik azukunqni alıp yörgil,
 Sorar bolsa min kul anda, nə kılğay min?

* * *

Əya, dostlar, xarablıqda katı başım,
Kılay imdi hesab-halım bəyan imdi.
Karvan kitti, çüst ü çabük mənzil aştı,
Təşnə bolğaç kıldım ah u əfğan imdi.

Mərkəb yağır, yüküm ağır, özüm gəmgin,
Həsərət birlən əql ü huşum kitti təkmin,
Ötüb karvan közdin gəyib boldı mu kin,
Barur yirim biləlməs min kəyan imdi.

Bu halətdə ol Əzrail kilsə nəgah,
Isıg təndin cannı alğay, va həsrətə,
Alur şeytan imaninqı kılur rüsva,
Biradərlər, ara yolda kaldım imdi,

Ol halətdə söz ayturgə yoxtur dərman,
Öçüp kalğay vücud içrə səmi-ıman,
Kızıl gül dik yüzünq bolğay misli-saman,
Karıp boldum yir astığa nihan imdi.

Zən ü fərzənd, ağa, ini yığlıp kilgəy,
Mirasdarlar mal u mülkin yığlap alğay,
İt dik südrəp kara yirgə sini kömgəy,
Loxma kılur karış atlıg yılan imdi.

Kil, ey hayıf, bu işlərdin xəbər alğıl,
Tövbə kılıp (dayim) Allah sarı barğıl,
Kul Xacə Əhməd, dünyalıkdin ötüb yanqıl,
Şayəd kilğay piri-muğan nəzər imdi.

* * *

Əya, dostlar, bəyan eyləy hak Rəsuldın,
Ümmət bolsanq, iştip dürud aytınq, dostlar.
Ol rahmətən lil-aləmin cüzü küldin,
Ümmət bolsanq, iştip dürud aytınq, dostlar.

Xudavəndim əta kıldı anqa Mirac,
Rəhmət bəhri tolup taşıp urdı məvvac,
Koydı annı başı üzrə ləamruk tac,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Əvvəl Cibril alıp kıldı anqa Burak,
Burak minip kıldı Həzrət minq tumturak,
Burak uçup pərvaz kıldı Hind, əl-İraq,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Aksa barıp tüştü körünq anda sərver,
Yığıldılar cümlə ruhlar ol pəyğambər,
Mübarəkbad kıldı ruhlar anda yeksər,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Cibril alıp ol Həzrətəni kıldı pərvaz,
Ol Sıdrətül-müntəhağa yittilər baz,
Mustafanı Cibril kıldı xub sərəfraz,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Makamıdın ötəlməyin Cibril kaldı,
Cılavını ol Mikail kilip aldı,
Axır dəmdə ol Mikail xarıp kaldı,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Ol İsrafil anı alıp uctı cinan,
Ol məqamda Rəsul kıldı əcəb cövlan,
Ol həm kaldı məqamıda kılıp əfğan,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Ərşəkə qərar qədəm qoydı Rəsulullah,
Naləynini salay didi hak Mustafa,
Nida kildi: Naləyn birlə sin koyğıl ha,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Hak sarıdın nida kildi «ərini» məni,
Ey Həbibim manqa karıb kılğil bəri,
Məhrəm kılray xas sırrımğa imdi sini,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Hakka karar koydı qədəm Rəsulullah,
Hakdın özgə hiç kim yoktur anda həmrəh,
Mundağ məqam hiç kimgə yok, vallah, billah,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Çın ümmət sin, bu sözləni xub bilip al,
Uşbu sözlər xas ümmətkə manəndi-bal,
Münafıqka yəkmas bu söz kılğəy məlal,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Mustafanı Miracığa salğıl kulak,
Tanqla duzəx dimağıdın çıkar bil dud,
Sonqra kılğan peşimandın sanqa nə sud,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Mustafanı Miracığa salğıl kulak,
Kim işitsə köngli bolğay xub sudın ak,
Çın ümmət sin, iştip yığla misli-bulak,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Xuda aydı: Mihman bolup kildinq manqa,
Kanca bolsa hacətinqi ayğıl manqa,
Kılıp xoşnud hacətinqi birəy sanqa,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Rəsul aydı: Tiləgənim ası ümmət,
Bəlağatdın kırk yaşını kılğıl rəhmət,
Ey Xudaya, sindin rəhmət, mindin şöfkət,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Tiləgəninq kabul kıldım, ya hak Rəsul,
Sin aytkəninq kabul kıldım, bolma məlul,
Köp-köp tilə hacətinqi, kılray qəbul,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Kırkdın narı illiq yaşını kıldım tələb
Bi kəs yetim yığlap kıldım sanqa karap,
Közüm tiktim, ya ilahı, sanqa yığlap,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

İlliq yaşını birdim sanqa, ya Mustafa,
Kaytıp tilə, min irür min hacət-rəva,
Köprək tilə, hər nə disənq birəy sanqa,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Ya ilahi, altmış yaşını aydım sanqa,
Sin tüvana, min natüvan kıldım sanqa,
Boyun sunup kıldım sini dərgahınq,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Xuda aydı: Hacətinqi aydınq manqa,
Xoşnud bolğıl imdi mindin, ya Mustafa.
Min razı min, sin həm mindin bolğıl rıza,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Rəsul aydı: İmdi tiləy yitmiş yaşını,
Ğam layığa batıp kalğan aralaşını,
Ümmətim dip min içmədim toyup aşını,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Yitmiş yaşınq havaləsin kılğıl manqa,
Kıyamət kün rəhmətimni saçay anqa,
Könglünq tinsün, inayətim imdi sanqa,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Yitmiş yıldur manqa bəndə, sanqa ümmət,
Zən ü fərzənd üçün çikkən rənc ü külfət,
Ol bəndəmgə min birməs min əsla zəhmət,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Yitmiş, sıksən, toksan yaşka yitsə bəndəm,
Kiçip annı günahını kılğum adəm,
Ümmətinqi ğamı kitsün, bolğıl biğəm,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytınq, dostlar.

Okup uşbu, kəsə məni - Kur'an.

Kul karısa xacə birür xətti-bərat,
Bəndəm birsə, min birməsəm, manqa uyat,
Ey Həbibim xoşnud bolğıl sin, bolğıl şad,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytıq, dostlar.

Ey biradər, murik sözi yalğan aytmas,
Dini süstrak münafıklar nilər diməs,
Ol əzəldin tirəbəxtdür, özgə kilməs,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytıq, dostlar.

Ey biradər, munafıqka bolma ülfət
Kim, ülfətdür başı üzə yüz minq külfət,
Başdın ayak münafıknı ziyan, zəhmət,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytıq, dostlar.

Hikmət kıldı Mirac sözin Kul Xacə Əhməd,
Şükür Allah Mustafağa kıldı fərzənd,
Arslan Babam xurma birip kıldı xorsənd,
Çın ümmət sin, iştip dürud aytıq, dostlar.

* * *

Münacat eylədi Miskın Xacə Əhməd,
İlahi, kıl həmə bəndənqqə rəhmət.

Ğərib Əhməd sözi hərgiz karımas,
Əgər yir astığa kirsə çüriməs.

Yinə mənsuh bolup ol xar bolmas,
Okuğan bəndələr bimar bolmas.

Okuğağa kılur min anda söfkət,
Qiyamət künidə kılğum şəfaat.

Xudayım kılsa inam manqa cənnət,
Okuğanlarını kılğay min şəfaat.

Tiləki hər nə bolsa Tinqri birgəy,
Muhabbət şövqini könqligə salğay.

Cəmalın körsətip Pərvərdigarım,
Özin yoluğa salsun bir ü barım.

Xudayım eylesün məşərdə xürrəm,
Qiyamət kün arığ zatığa məhrəm.

Duağa yarı birsə hər müsülman,
Ölər vaktıda iltkəy nuri-ıman.

Mini hikmətlərim aləmğa tolğan,
İşitməy hər kim ölsə, kılğay arman.

Mini hikmətlərim dərdlikkə dərman,
Kişi buy iltməsə, ol yolda kalğan.

Mini hikmətlərim aləmdə dastan,
Ruhum kilsə, kılur söhbətəni bustan.

Mini hikmətlərim kani-hədisdür,
Kişi buy iltməsə, bilgil həbisdür.

Mini hikmətlərim fərmani-Sübhan,
Okup uqsanq, həmə məni- Kuran.

Mini hikmətlərim aləmdə sultan,
Kılur bir ləhzədə çölni gülistan.

Mini hikmətlərim şövqi-muhabbət,
Közini yaşığa kılğay təharət.

Namazığa Rəsulullah imamı,
Anı qövmü məlayiklər tamamı.

Şikəstəlik bilə kılğan namazı,
Qəbul bolğay anı Hakkə niyazı.

Mini hikmətlərim aşıkka aytınq,
Dili ayinə dik sadıkkə aytınq.

Həmə kur u kər ü batını güzaf,
Tamam iklimni kizdim, tapmadım saf.

Mini hikmətlərim sarrafğa aytınq,
Xudayı bakərəm Vəhhabğa aytınq.

Ədalət padişah, bir atı sadıq,
Kılur bir lahzada vəslığa layıq.

Mini hikmətlərim nadan işitməs,
Vəli köngli kara pəndimni almas.

Xətadın bixəbər Allahğa münkir,
Ədəbsiz, biədəb, dünyada bikipir.

Xatını bitsə hər kim, nəsr bitisün,
Vəli nəsrı bitip məksudğa yitsün.

Dini, imanı yok, islamı viran,
Kıyamət tanqı atsa, yolda kalğan.

Pıri-kamilni körməy Şeyxi- Sənan,
Xuda kılmas kabul, okusa Kuran.

Özini şeyx sanur kulbarı xalı,
Yigirmə bişkə yitməy anı salı.

Nəsihətlər kılur pır ü cəvannı,
Özi fəhm itməyin yaxşı-yamannı.

Inansun dip munı bir niçə biəql,
Kılurlar övliyalardın munı nəql.

Koyup damın güzərgahlarğa bikipir,
Tili məkr ü hilə, kılğanı təzvir.

Anı məkri irür şeytandın əla,
Kopar yüzi kara məhşərdə tanqla.

Alarnı körmənqiz yüzini hərgiz,
Anınq dik lənətidin eylənq pəhriz.

Zəbani-hal ilə əmanı tögtim,
Həqiqət söz bilə cəhilni sögtim.

Əgər alim bolsa, canım tasadduq,
Dür ü gühər sözümni işitip uq.

Dür ü gühər sözün aləmgə saçsa,
Okup ukxa kəlam-ı Hakkı açsa,

Uşol alimğə can kurban kılur min,
Tamamı xanuman ihsan kılur min.

Kanı alim, kanı amil, yaranlar,
Xudadın sözləsə, siz can berinqlər.

Çın alim yastukın taştın yarattı,
Nimə uktı, anı aləmgə ayttı.

Özini bildi irsə, Hakkı bildi,
Xudadın korıktı vü insafğa kildi.

Mini hikmətlərim dana işitsün,
Sözüm dastan kılıp məksadğa yitsün.

Mini hikmətlərim bir pıri-kamil,
Kayu bəndə bolsa, Xudağa mayıl.

Mini hikmətlərim xublarğa aytınq,
Dua, təkbir kılıp rəhmətke batınq.

Mini hikmətlərim pıri-zəbərdəst,
İşitkənlər bolur bihuş u sərməst.

Tirinq bolsa, cihanda xar bolmas,
Okuğan bəndələr bimar bolmas.

Kıyamətdə anqa hadı bolur min,
Əgər dərdliq bolsa, daru bolur min.

Əgər yüz yıl ömür tapsa karımas,
Əgər yir astığa kirsə çüriməs.

Xuda kılğay anı duzəxdin azad,
Behişt-i cavidanda eyləgəy şad.

İşitip hikmətimni guşğa alğan,
Əta kılğay ölər vaktıda iman.

Yəsəvi hikmətin dana işitsün,
İşitkənlər barı məqsadğa yitsün.

Cəvahir kanıdın bir nüktə alsun,
İşitməgən barı həsrətdə kalsun.

Kişi hikmət işitsə canı birlən,
Çıkar canı anı imanı birlən.

Kulaka almağay bu sözni nadan,
Anı adəm dimə ol cinsi- heyvan.

Xudayım sözidin çıkkən bu hikmət,
İşitkəngə yağar baranı-rəhmət.

Mini hikmətlərim kim tutsa muhkəm,
Xuda kılğay anı, əlbəttə, biğəm.

Kirər cənnət içigə şad u xəndan,
Xudayım eyləgəy məsrur u şadan.

Mini hikmətlərim Həknı sənəsi,
Muhəbbət əhlini dərd-dəvası.

Mini hikmətlərim qənd ü eslədür,
Həmə sözlər içində bibədəldür.

Mini hikmətlərim inamı-Allah,
Səhər vaktıda disə əstağfirullah.

Anı şeytan lən tutmas yolını,
Mühəmməd Mustafa alğay kolını.

Mini hikmətlərim dərdsizgə aytmaq,
Bahasız gövhərim nadanğa satmaq.

Yəsəvi hikmətin kədrigə yatkıl,
Xumi-ışkının meyni bir qətrə tatkıl.

* * *

Mühəmmədni bilin q zatı əbəddür,
Təriqətə lillə külli ədəbdür.

Həqiqət bilməgən adəm iməsdür,
Bilin q siz hiç niməgə oxşamasdur.

Bilin q biçün irür həm biçigunə
Və bişibih irür, həm binümunə.

Kahırlansa kılur yir birlə yeksan,
Boladur zəlzələ yir birlə asman.

Rahim kılsa, bilingiz, rahməti bar,
Birür bolsa, tükənməs niməti bar.

Muhammədni sıfat kılсам kəminə,
Anasını atı bilgil Əminə.

Atası atı Abdullah ilkəndür,
Anadın toğmayın ölgən ikəndür.

Muhammədni babası saklağandur,
Yalanğaç açlarını yoklağandur.

Babasın bilingiz Abdulmuttalib,
Köngüldə saklağay siz yaxşı bilip.

Babasını atası irdi Haşim,
İşitkəndə akadur közdə yaşım.

Bilingiz törtünçisidür Abdulmənaf,
Alarnı bilsə hər kim, könglidür saf.

Rəsulnı bilsə hər kim bu tört püştin,
Kıyamətdə kizər sıkız behiştin.

Babası yiti yaşıda ölüpdür,
Rəsulnı əmmisigə həm biripdür.

Əbu Talib Əlini atasıdur,
Kamuğ ərəbilərnı katasıdur.

Əbu Talib boladur iş başıda,
Muhamməd olturur dayim kaşıda.

Muhammədni yaşı on yitti boldı
Ki, ol vakt da Xədicə anı kördi.

Muhammədni bilin q kim, misli-şunkar,
Xədicə anı körüp boladur zar.

Xədicə könglidə anı söyədür,
Muhamməd ıskıda içi köyədür.

Kiçə-kündüz tilər annı Xudadın,
Bilingiz, akibət tartı muradın.

Körüngizlər Xudanı şivəsini,
Muhamməd baqğan ikən tivəsini.

Xədicəgə Rəsul çakər bolupdur,
Bu bais birlə bil anı alıpdur.

Xədicəni Xuda baxtın açıpdur,
Rəsulnı başığa dürlər saçıpdur.

Rəsulnı yaşları kırkka yitipdür
Ki, andın sonq Xudadın vəhy inipdür

Ki, andın sonq Muhamməd boldı padşah,
Rəsulnı könqlidə yar boldı Allah.

Muhammədni işin Allah bitürdi,
Xəlayık barçası iman kitürdi.

Rəsulnı başıda boldı əmame,
Kəmal taptı otuz üç minq səhabə.

Rəsulğa barçası hizmət kılatur,
Ədəb birlən yörüp izzət kılatur.

Rəsul aldığa bir yetim kilipdür,
Ğarib ü mübtəla min dip aytıpdur.

Rəhim kıldı Rəsul anı xalığa,
Tiləgənin anı birdi kolığa.

Rəsul aydı anqa: Min həm yetim min,
Yetimlikdə, ғəriblikdə yetip min.

Muhamməd aydılar: Hər kim yetimdür,
Bilingiz ol mini xas ümmətimdür.

Yetimni körsənq ağırtmanqizlər,
Ğaribni körsənqiz dağ itmənqizlər.

Yetimlər bu cihanda xar ilkəndür,
Ğariblərni işi düşvar ikəndür.

Ğariblərni işi dayim sülukdür,
Tirinq irməs ғarib, misli- ölüqdür.

Xudayğa ғariblər bilgülügdür,
Ğaribni irtə, axşam sorgülügdür.

Sıfat kılсам Əli şiri-Xudadur
Ki, şəmşir birlə kafirni kıratur.

Kafirlərni kılur imanğa dəvət,
Birədür hər zaman İslamğa kuvvət

Ki, mümin bolğanın alıp kilədür,
Kəbul kılmağanın çarıp kilədür

Ki, şəmşir kolğa alır minsə Döldül,
Tüşədür qövmi-kafirlərgə ғulğul.

Koladağı yarağı Zülfikarı,
Çarışkanda uzalur kırk karı.

Əlini bar idi on sikkiz oğlı,
Anı hər kaysısidur kata tuğlı.

Əli islam üçün kanlar yutadır
Ki, İslam tuğını muhkəm tutadır.

Xacə Əhməd ғariblikkə түşüpdür,
Rəsul evladığa sözlər katıpdur.

* * *

On sikkiz minq aləmğa sərvər bolğan Muhamməd,
Otuz üç minq əshabğa rəhbər bolğan Muhamməd.

Yalanqaç u açlıkka kana atlığ Muhamməd,
Ası canı ümmətğa şəfa atlığ Muhamməd.

Tünlər yatıp uymas tilavətlığ Muhamməd,
Ğarib birlə yetimğa mürüvvətlığ Muhamməd.

Yoldın azğan gümrahğa hidayətlığ Muhamməd,
Mühim tüssə hər kimgə, kifayətlığ Muhamməd.

Əbu Cəhl bu Ləhəbğa siYəsətlığ Muhamməd,
Mələmətni sabunı səlamətlığ Muhamməd.

Namaz, ruzə kılğuçı ibadətlığ Muhamməd,
Tınnay təsbih aytğuçı riyazətlığ Muhamməd.

Məlun, ləin şeytanğa siYəsətlığ Muhamməd,
Şərri atnı yolğa inayətlığ Muhamməd.

Tərikətğa rəhnüma, iradətlığ Muhamməd,
Hakikatğa muktəda, icazətlığ Muhamməd.

Duaları müstəcab, icabətlığ Muhamməd,
Yamanlıkka yaxşılık kərəmətlığ Muhamməd.

Tövfiq birgən zalimğa cəlalətlığ Muhamməd,
Səcdə kılğan əgilip itaatlığ Muhamməd.

Biş vakt namaz bolğanda imamətlığ Muhamməd,
Mirac aşır barğanda şəhadətlığ Muhamməd.

Ərş ü Kürsi bazarı inayətlığ Muhamməd,
Sikkiz behişt igəsi vəlayətlığ Muhamməd.

Miskin Əhməd kulığa kitabətlığ Muhamməd,
Yetim, fakır, ғaribğa səhavətlığ Muhamməd.

* * *

«Əl-kəzzabu la ümmətı»-didi, bilinç, Muhamməd,
Yalğançılar kavmını ümmət diməs Muhamməd.

Toğrı yörgən kulını Haknı izləp yolını,
Rast yörügən kulını ümmət digəy Muhamməd.

Hər kim ümmət min disə, Rəsul işin koymasa,
Şəfaat küni bolsa, məhrum koymas Muhamməd.

Tenqri Tala sözin, Rəsulullah sünnətin,
Inanmağan ümmətin ümmət diməs Muhamməd.

Ümmət min dip yörür sin, buyruğını kılmas sin,
Nəçük ümid tutar sin, anda sormas Muhamməd.

Müşkildür ası bəndə ümmət diməsə anda,
Rüsva bolur məhşərdə, ümmət diməs Muhamməd.

Ümmət digəy Muhamməd çin sözləsə Kul Əhməd,
Tanqla bolsa kıyamət, məhrum koymas Muhamməd.

* * *

Körgən zaman inanğan Əba Bəkrı Sıddıkdur,
Üstün bolup tayanğan Əba Bəkrı Sıddıkdur.

Munqlaşkanda yığlaban kullukka bil bağlaban,
İç bağrını dağlağan Əba Bəkrı Sıddıkdur.

Bir kavlıdın kaytmağan, sırrın hərgiz aytmağan,
Ğafil bolup yatmağan Əba Bəkrı Sıddıkdur.

Can cananğa kavşurğan, kızın koldın tapşurğan,
Kol kavşurup yalbarğan Əba Bəkrı Sıddıkdur.

Aytkən sözigə yitkən, nəfs ü həvadın kitkən,
Hak Rəsulnı birkitkən Əba Bəkrı Sıddıkdur.

Muhammədgə kaynata, kılğan iməs hiç xata,
Boynığa salğan futa Əbu Bəkrı Sıddıkdur.

Kul Xacə Əhməd kıl tasdıq, yarı-ğarınq kıl təfrık,
Arıflıkdə bil sadık Əba Bəkrı Sıddıkdur.

* * *

İkinci bolğan adələtliǵ Ömərdir,
Müminliǵda yar bolğan adalətliǵ Ömərdir.

Bilalǵa əzan ayturǵan, şəriatnı bildürǵan,
Din sözini ukturǵan ədalətliǵ Ömərdir.

Kəbə işkin açturǵan, barça bütni sındurǵan,
Rəsul könqlin tındurǵan ədalətliǵ Ömərdir.

Şəriatnı pas tutkan, tarikatnı rast tutkan,
Hakikatnı xub bilgən ədalətliǵ Ömərdir.

Oǵlın çarlap kiltürǵan, dərrə urup öltürǵan,
Adil kılıp yol sorgən ədalətliǵ Ömərdir.

Çərəǵ bolup öcməgən, din yolıdın yanmagən,
Nahak işni itməgən ədalətliǵ Ömərdir.

Miskin Əhməd, kılǵıl yad, kılǵıl aczingni bünyad,
Şayəd ruhı kılǵay şad ədalətliǵ Ömərdir.

* * *

Üçünçisi yar bolğan Osmanı- bahayadur,
Hər nəfəsdə yar bolğan Osmanı- bahayadur.

Hak Rəsulnı damadı, dinimizni abadı,
Bəndələrnı azadı Osmanı- bahayadur.

Oquǵanı Şatıbı, ayət, hadis katibi,
Minbər üzrə xatibi Osmanı- bahayadur

Münacatı kuhi-Tur, alǵanları iki nur,
Aytkənləri barça dür, Osmanı- bahayadur

Köplər kilip piyadə koymadılar şahzadə,
Şəhid kıldılar anda, Osmanı- bahayadur

Tövsif kıldınq Osmanın, Xacə Əhməd, sin anı,
Yoktur şəkk ü gümanı, Osmanı- bahayadur.

* * *

Törtüncüsü yar bolğan şiri-Xuda Əlidür,
Həm miracda yar bolğan şiri- Xuda Əlidür.

Aytkən sözi rəhmani, körsənq yüzi nuranı,
Kafirlərnı kıranı şiri- Xuda Əlidür.

Himmət kırı bilidə, Məvlam yadı tilidə,
Zülfıkarı ilgidə şiri- Xuda Əlidür.

Minip çıksa Düldülğa, yirgə tüşər zəlzələ,
Kafirlərgə ğulğulə şiri- Xuda Əlidür.

Düşmənlərgə mukabil, boldı kafirgə kafıl,
Kılğan batılını zayıllı şiri-Xuda Əlidür.

Rəhmət kılğay bir ü bar, hər nə kılsa irki bar,
Xacə Əhmədgə mədədkar şiri- Xuda Əlidür.

* * *

Nə xoş tatlık Hu yadı səhər vaktı bolğanda,
Baldın süçük Hu atı səhər vaktı bolğanda.

Səhər vaktı turğanlar, canın fəda kılğanlar,
İşk otığa köygənlər səhər vaktı bolğanda.

Səhər vaktı xoş saat turğanğa bolğay rahat,
Açlur dövlət, səadət səhər vaktı bolğanda.

Hər kün köyər bu canım, kullukka yok dərmanım,
Sin kiçürgil günahım səhər vaktı bolğanda.

İman şəmin yandursanq, ruh kuşını köydürsəng,
Xudayınqa sığınsanq səhər vaktı bolğanda.

Kul Xacə Əhməd saatı, bir zərrə yok takatı,
Zikir canını rahatı səhər vaktı bolğanda.

* * *

Ömrüm axır bolğanda nə kılğay min, Xudaya?
Can alğuçı kılğandə nə kılğay min, Xudaya?

Can birməkni vəhmidin, Azazılni zahmıdın,
Şəfkət bolmasa sindin, nə kılğay min, Xudaya?

Can birmək işi düşvar, asan kılğıl, ya Cəbbar,
Sindin özgə yok gəmxaş, nə kılğay min, Xudaya?

Canım cüda bolğanda, tənım munda kılğanda,
Taxta üzrə alğanda nə kılğay min, Xudaya?

Aciz bolup yatqanda, fəriştələr kirləndə,
Mən rəbbük dip sorğanda nə kılğay min, Xudaya?

İltip gurgə koyğanda, yiti kadəm yanğanda,
Sorğuçılar kirləndə nə kılğay min, Xudaya?

Mən rəbbük dip turğanda kara kündür uş anda,
Rəbbinq kimdür digəndə nə kılğay min, Xudaya?

Kul Xacə Əhməd, sin bəndə, nəfs ilgidə şərməndə,
Məşər küni bolğanda nə kılğay min, Xudaya?

* * *

Kahhar atlığ kahrinqdın korkup yığlar Xacə Əhməd,
Rəhman atlığ rəhminqđın ümid tutar Xacə Əhməd.

Günahım köp, ilahım, kiçürgəy sin günahım,
Barça kullar içində ası kuldur Xacə Əhməd.

Münafıklar yörürlər, fısk u fücür kılurlar,
Haram, şübhə yiyürlər, korkup yığlar Xacə Əhməd.

Tarıkatnı bilmədin, hakikatğa kirmədin,
Pır buyruğın tutmadın, özri köptür Xacə Əhməd.

Axır zaman bolğandır, padşah zalım bolğandır,
Haram, şübhə tolğandır, hayran bolur Xacə Əhməd.

Şərməndə ası kul min, ışk yolıda bülbül min,
Arslan Babağa kul min, kulunq bolur Xacə Əhməd.

Kul Xacə Əhməd, taat kıl, yığlamakni adət kıl,
Bəla kilsə takat kıl, Hakdın bolur, Xacə Əhməd.

* * *

Xalığımın izlər min tün-kün cihan içində,
Tört yanımdın yol indi kövn ü məkan içində.

Törtün yitigə yittim, tokuznu güzər ittim,
Ondın ikigə kildim çərxi-Keyvan içində.

Üç yüz altmış su kiçtim, төrt yüz kırk төrt tağ aştım,
Vəhdət şərabın içtim, tüştüm meydan içində.

Çünki tüştüm meydanğa, meydanı tola kördüm,
Yüz minq arifni kördüm barça cövlan içində.

Ğəvvas bəhrığa kirdim, vücud şəhrini kizdim,
Dürni sədəfdə kördim, gühərnü kan içində.

Ərş ü Kürsini yördüm, Lövh ü Kaləmni kördüm,
Vücud şəhrini kizdim, aydım bu can içində.

Cannı kördüm cananda, işkni kördüm meydanda,
Aşıqlarınq meydanı cümlə bustan içində.

İrni kördüm irgəstim, istədüğümni sordum,
Barçası sində didi, kaldım heyran içində.

Heyran boluban kaldım, bihuş boluban taldım,
Özümni dərdgə saldım, taptım dərman içində.

Miskin Xacə Əhməd canı, həm gühərdür, həmkanı,
Cümlə anınq məkanı ol laməkan içində

* * *

İrənlər cəmal körər dərvişlər söhbətində,
Yaranlar məclisində nur yağar söhbətində.

Nə tiləsə ol bolur dərvişlər söhbətində,
Hər sırlar zahir bolur dərvişlər söhbətində.

Hər kim söhbətkə kildi, irəndin ülüş aldı,
Bat kildi, biliş boldı dərvişlər söhbətində.

Hər kim söhbətkə kildi, köngliq mənə toldı,
Əshablar murad taptı dərvişlər söhbətində.

Əm kilsə, xas bolur, yulduz kilsə, ay bolur,
Mis kilsə, altun bolur dərvişlər söhbətində.

Kibr ü həsədlər ölər, içigə mənə tolar,
Köz açıp Həknü körər dərvişlər söhbətində.

Rəsulğa vəhiy kildi, başındın tacın aldı,
Koptı xadimlik kildi dərvişlər söhbətində.

Kul Xacə Əhməd söhbətində dəm urar münacatda,
Zihü xoş səadətdə dərvişlər söhbətində.

* * *

Rəhman İgəm rəhmətinəni carı kılğıl səhərdə,
İsyən layığa battım, yarı bilgil səhərdə.

Əstağfır istiğfarnı kılğıl yırak şeytəndin,
Şeytən sini azğurur, pənəh birgil səhərdə.

Ümid birlən kilip min dərgahınqə, ilahım,
Bədkərdəm, bədkirdar, kolum alğıl səhərdə.

Tövbə kıldım tilimdə, dilim kərkmas Xudadın,
Həm rəhmət ü həm didar əta kılğıl səhərdə.

Yolsız yolğa yügürdüm, gəflətdə ömrüm ötti,
Ya Kadiri-zülcəlal, yolğa salğıl səhərdə.

Sin sin mininq pənəhım, gəzəb kılma, ilahım,
Ya danayı-küllü- hal, halım sorğıl səhərdə.

Başın ayağ günahım iki cihanğa sığmas,
Bəndəndə ası günahkar, pinhan kılğıl səhərdə.

Tağdın ağır günahım, üzr aytkəli tilim yok,
Günahımını bağışlap yeksən kılğıl səhərdə.

Günahımğa ikrar min, hazır sin ü nazır sin,
Kolum alğıl, ya Cəbbar, yolğa salğıl səhərdə.

Ğərib min ü bıqəs min, bıqarə min, həm fakir,
Sindin özgə kimim bar, rəhm eyləgil səhərdə.

Min ası min, pürgünah, həmd ü sənə aytmas min,
Tavuk canvərnı körgil, sənə aytur səhərdə.

Kul Xacə Əhməd Həkədin kərk, kim kərkmas imanı yok,
Aldınqdadur ol tamuk, hazır bolğıl səhərdə.

* * *

Bişək, bilinq bu dünya barça ildin ötərə,
İnanmağıl malınqə, bir kün koldın kitərə.

Ata-anna, karındaş kayan kitti, fikir kıl,
Tört ayağlıq çubın at bir kün sanqə yitərə.

Dünya üçün gəm yimə, Həkədin özgəni dimə,
Kişi malını yimə, Sırat üzrə tutara.

Əhl ü iyal, karındaş, hiç kim bolmaydur yoldaş,
Mərdənə bol, gərib baş, ömrünq yil dik ötərə.

Kul Xacə Əhməd, taət kıl, ömrünq bilməm niçə yil,
Aslınq bilsənq ab u gil, yenə gilgə kitərə.

* * *

Kara kündür uşol saat ki, dünyadın səfər kılсанq,
Zən ü fərzənd, mal u mülkinq barısın güzər kılсанq.

Səni koymas əcəl hərgiz niçə hükminq rəvan bolsa,
Hükumət birlə aləmni əgər zir ü zəbər kılсанq.

Muhassıldur xəlayıkkə əcəl misli- sipahlar dik,
Ğəzəb birlə alur canınq, nəçəmə zarılər kılсанq.

Boluptur barçağa fərman ölümni şərbətin içmək,
Kaçıp andın kutulmas sin, nəçə andın hazər kılсанq.

Xəlayıknınq məzarığa barıp bir-bir təməşə kıl,
Ölüglərdin alıp ibrət kirək bağrınq kəbab kılсанq.

Həmişə yaxşılıq kılğıl, kitər sin uşbu dünyadın,
Kıyamət abi-ruyığa kirək xuni-cigər kılсанq.

Xuda fərmanını tutğan bolur ol övliyaldın,
Bolur sin övliyaldın, riyazətni köprək kılсанq.

Kıvanma mal u mülkinqqə, kurutur bu əcəl axir,
Kara yirgə kirər sin, həm nəçəmə kər ü fər kılсанq.

Xacə Əhməd, masiyət birlə hayatınq kılmağıl zayi,
Bolur sin layıqı- Həzrət əgər taət səhər kılсанq.

Sində özge kimin bar, rəhm eyləgil səhərdə.

Mın əsə min, pürğünah, həmd ü səna aytmas min,
Tavus səvərnə körgil, səna aytur səhərdə.

Kul Xacə Əhməd Hərdin kork, kim korkmas imanı yok,
Aldınqədətur ol tamuk, hazır bolğul səhərdə.

* * *

Nıyyət kılduk Kəbəgə rıza bolunq, dostlarım.
Ya ölgəymiz, kılğəymiz, rıza bolunq, dostlarım.

Nıyyət kılduk Kəbəgə, hak Mustafa ravzığa,
Nəsib kılğıl barçağa, rıza bolunq, dostlarım.

Nəsib bolsa bargəymiz, nəsib bolsa kılğəymiz,
Əcəl yit sə ölgəymiz, rıza bolunq, dostlarım.

Rıza bolunq özümdin, yaxşı-yaman sözümdin,
Ötünq katığ yüzümdin, rıza bolunq, dostlarım.

Kudrət bolsa yörüngiz, küç bolmasa turungiz,
Dua kıla körüngiz, rıza bolunq, dostlarım.

Dostlar bizni yoklağay, fasıklar köp uhlağay,
Məscid sarı kilməgəy, rıza bolunq, dostlarım.

Sırdın boldı işarət, munda kılduk imarət.
Kılğay Rəsul şəfaat, rıza bolunq, dostlarım.

Arslan Babdın bəşarət, pırdın tiləp icazət,
Dostlar kılğay ibadət, rıza bolunq, dostlarım.

Kəbə sarı köçəlük, zalimlərdin kaçalük,
Öğul-kızdın kiçəlük, rıza bolunq, dostlarım.

Tilim sorsam, karar yok, gərib ölsə, sorar yok,
Yimişlərdə həlal yok, rıza bolunq, dostlarım.

Kiçti kulunq canıdın, çıktı xalkını sanıdın,
Dostlar bargəy sonqıdın, rıza bolunq, dostlarım.

Yəsəvi, yumğıl közünqni, xalkkə aytkıl sözünqni,
Kəbəgə sürt yüzünqni, rıza bolunq, dostlarım.

* * *

Allah digən bəndəni cayın cənnətdə kördüm,
Hur u ğılman cümləsin qarşu xizmətdə kördüm.

Tüni-küni uhlamay Hu zikrini aytkənlər
Məlayiklər həmrəhi Ərşni üstidə kördüm.

Xeyr u səxa kılğanlar, yetim könqlin alğanlar,
Çahar yarlar həmrəhi Kövsər ləbində kördüm.

Amil bolğan alimlər, yolğa kirgən asilər,
Andağ alim cayını Darus-sələmdə kördüm.

Qazı bolğan alimlər, rüşvət alıp yigənlər,
Andağ qazı cayını Narı-sakarda kördüm.

Müftü bolğan alimlər, nahaq fətva birgənlər,
Andağ müftü cayını Sırat köfrügdə kördüm.

Zalim bolup zülm itkən, yetim könqlin ağrıtkən,
Kara yüzlüg məhşərdə kolın arkada kördüm.

Cəmaatkə barmayın tərki- namaz kılğanlar
Şeytan birlə bir yirdə dərki-əsfəldə kördüm.

Kul Xacə Əhməd kan açtı, dürr ü gühərnı saçtı,
Tınlamağan bu söznı ğəflət içində kördüm.

* * *

Vəhdət xumı açıldı, meyxañğa kirsəm min,
Bir cam içip şol meydin məst ü heyran bolsam min.

Uşol meyninq məzəsi iç bağramnı kan kıldı,
Bağır kanın akuzup canan sarı barsam min.

Sakı sundı hər nəfəs keyfiyətning şərabın,
Sərməst bolup uşol dəm nalə, fəryad ursam min.

İnsaniyyət yakasın şövk atəşi köydürdi,
Vəhdəniyyət dəryasın uşol dəmdə sorsam min.

Ol dəryanınq mövcidin tigmə ğəvvas dür, almas,
Candın kiçip dür üçün bəhr kanğa çomsam min.

Xacə Əhmədning xumıda muhabbətning şərabı,
Aşıklarğa şol meydin muradınça birsəm min.

* * *

Işkınq kıldı şeyda mini, cümlə aləm bildi mini,
Kayğum sin sin tüni-küni, minqə sin ok kirək sin.

Taalallah zihi məni sin yarattınq cism ü canı,
Kullık kılsam tüni-küni, minqə sin ok kirək sin.

Közüm açdım sini kördüm, kül könqülni sinqə birdim,
Uruğlarım tərkin kıldım, minqə sin ok kirək sin.

Sözləsəm min tilimdə sin, közləsəm min közümdə sin,
Könqlümdə, həm canımda sin, minqə sin ok kirək sin.

Fəda bolsun sinqə canım, tökər bolsanq minim kanım,
Min kulınq min, sin sultanım, minqə sin ok kirək sin.

Alimlərgə kitab kirək, sufılgə məscid kirək,
Məcnunlarğa Leyla kirək, minqə sin ok kirək sin.

Ğafıllərgə dünya kirək, aqıllərgə ukba kirək,
Vaizlərgə minbər kirək, minqə sin ok kirək sin.

Aləm barı uçmaq bolsa, cümlə hurlar qarşu kilsə,
Allah minqə ruzı kılrsa, minqə sin ok kirək sin.

Uçmaq kirəm, cövlan kılam, nə hurlarğa nəzər kılam,
Anı-munı min nə kılam, minqə sin ok kirək sin.

Xacə Əhməddür minim atım, tüni-küni yanar otım,
İki cihanda ümüdim, minqə sin ok kirək sin.

* * *

Mindin səlam dostlarğa taləb yadın koymasun,
Dıdartaləb kılsalar, hərgiz ğafil bolmasın.

Ğafil tapmas Hək yolın, anda tapmaslar orun,
İçi, taşı köyübən səhərlərdə yatmasun.

Yadı birlən bolsalar, dıdar arzu kılsalar,
Hərçənd xarlık körsələr, köngül özgə bolmasun.

Aşıklarğa dünyada xarlık-zarlık məlamət,
Mələmətsiz, mihnətsiz aşık min dip yatmasun.

Şəriatda təcridür dünyasını tərək itmək,
Tərək itməyin dünyanı Həkni söydüm diməsün.

Tərikatda tən-canın tərək itməki təcridür,
Tərək itməyin tən-canın təcrid boldum diməsün.

Həkiqatda haramdur bir Xudadın özgəsi,
Andağ bolmay aşıklar dıdar arzu kılmasun.

Andağ Rəsul Mustafa dünya malın söymədi,
Ümmət bolsa Rəsulğa, dünya malın söyməsün.

Miskin Əhməd Yəsəvi səlam aydı dostlarğa,
Uşbu sözünq mənasın talib bolsa anqlasun.

* * *

Tınmay aşık Hu dirlər Xudayığa yalvarıp,
Yörür annı ışıqda kiçə-kündüz sarğarıp.

Zar yığlatıp aşıkni ışıq ilgidə Xudayım,
Işık yoluğa məlamət anqa kördi münasib.

Mənsur bir kün yığladı, irənlər rəhm eylədi,
Çiltən şərbət içürdi Mənsurğa mihrin salıp.

Mənsur aytıp ənəl hak, irənlər işi bərhak,
Mollalar aytur nahak könqlidə yaman alıp.

Aytmagıl ənəl hak dip, kafır boldunq Mənsur dip
Kuran içrə boldur dip öltürdilər taş atıp.

Bilmədilər mollalar ənəl hakni mənasın,
Kal əhliğa hal ilmin Hak körmədi münasib.

Rivayətlər bitildi, halın anı bilmədi,
Mənsur dik övliyanı koydılar darğa asıp.

Biganə dip mollalar Şeyx Mənsurnı öltürdi,
Kafır dıp öltürdilər üç yüz molla talaşıp.

Külin kökkə savurdı, atıp dəryağa saldı,
Zövk dəryası məvə urdı, aktı dərya kaynaşıp.

Uşol küni ol dərya kıldı əfğan vaveyla,
Aşıqlarğa, Xudaya, kılğıl dıdarınq nəсіб.

Əfsanədür şəriət, fərzanədür həqiqət,
Dürdanədür təriqət aşıqlarğa münasib.

Xalk, aləm yığıldı, Mənsur dip fəryad kıldı,
Mənsurnı yaranlar kaldı anda yığlaşıp.

Tövbə kılğıl, Xacə Əhməd, bolğay Hakdın inayət,
Yüz minq vəliləv ötti sırnı sırğə ulaşıp.

* * *

On sız minq aləmdə heyran bolğan aşıklar,
Tapmay məşuk çərağın sərsan bolğan aşıklar.

Hər dəm başı örkülüp, közi xalka tilmürüp,
Hu-hu tiyü çörkülüp giryan bolğan aşıklar.

Köyüp-yanıp kül bolğan, ışıqda bülbül bolğan,
Kimni körsə kul bolğan, mərdan bolğan aşıklar.

Yol üstidə hak bolğan, sinələri çak bolğan,
Zikrin aytıp pak bolğan, nalan bolğan aşıklar.

Himmət kurın bağlağan, yürək bağrın dağlağan,
Fəryad urup yığlağan, giryan bolğan aşıklar.

Gahı yüzi sarğarıp, gahı yoluğa gərib,
Təsbihləri, ya Həbib, cövlan bolğan aşıklar.

Əhməd, sin həm aşık bol, sızkıncı birlə sadık bol,
Dərgahığa layık bol, canan bolğan aşıklar.

* * *

Behişt, duzəx talaşur, talaşmaqda bəyan bar,
Duzəx aytur: Min artuk, mində Firavn, Haman bar.

Behişt aytur: Nə dir sin, sözni bilməy aytur sin,
Sində Firavn bar bolsa, mində Yusuf Kənan bar.

Duzux aytur: Min artuk, bahıl kullar mində bar,
Bahilləni boynıda otluğ zəncir-kəşan bar.

Behişt aytur: Min artuk, peyğəmbərlər mində bar,
Peyğəmbərlər aldıda kövsər hur u gılman bar.

Duzəx aytur: Min artuk, tərşə, cahud mində bar,
Cahud, tərşə aldıda türlüg əzabsuzan bar.

Behişt aytur: Min artuk, mümin kular mində bar,
Müminlərinəq aldıda türlüg nimət-əlvan bar.

Duzəx aytur: Min artuk, zalim kullar mində bar,
Zalimlərgə birürgə zəhr ü zəkkum, çəndan bar.

Behişt aytur: Min artuk, alim kullar mində bar,
Alimləni könqlidə ayət, hadis, Kuran bar.

Duzəx aytur: Min artuk, münafıqlar mində bar,
Münafıqlar boynıda otdın işkil-kəşan bar.

Behişt aytur: Min artuk, zəkir kullar mində bar,
Zakirləni könqlidə zikr ü fıkrı- Sübhan bar.

Duzəx aytur: Min artuk, binamazlar mində bar,
Binamazlar boynıda yılan bilən çıyan bar.

Behişt aytur: Min artuk, dıdar körmək mində bar,
Dıdarın körsəttürgə rahim atlığ rəhman bar.

Duzəx anda tik turdı, behişt özrini aydı.
Kul Xacə Əhməd nə bildi, bildürgüçi Yəzdan bar.

* * *

Hu halkası kuruldı, ey dərvişlər, kilinglər,
Hak sofrası yayıldı, andın ülüş alınqlar.

Kal ilmini okuban hal ilmiğa yitibən,
Yokluk içrə batıban barlıklardın alınqlar.

Yirtip şöfkət pərdəsin tilər dıdar vədəsin.
Açıp könqül didəsin müşahədə kılınqlar.

Hu ərrəsin alıban, nəfs başığa salıban
Tüni-küni taliblər cannı kurban kılınqlar.

Halka içrə Hu dingiz, ışk otığa yaningiz,
Tən-can birlə taliblər təkbir başlap aytınlar.

Hu-Hu tiyu zar ingrəp, Hu diməkdə mənə bar,
Dıdardın ümıdvar rəhmətidin alınqlar.

Kul Xacə Əhməd kul bolğan, yol üstidə kül bolğan,
Taliblərgə mül bolğan, andın ibrət alınqlar.

Rüsvət olğan hakimlar, haram süp yigənlər,
Öz barmakın tişləbən korvup turup səlmənlər.

Tatlığ-tatlığ yigənlər, tərşəq türkü əyigənlər,
Altın taxt olturgənlər tıfrax mənə xatmənlər.

Mümin kullar, səduklar, mənə bürə bəyigənlər,
Dünyahıqın sərf itip uqmaq burax kəyigənlər.

Kul Xacə Əhməd, bilmiş əla, Hak yolğa kirmiş əla,
Hak yolğa kirmiş əla, Hak dıdarın körsəttigənlər.

* * *

Yol üstidə oturub yolnu sorgən dərvişlər,
Ukbədin xəbər iştib yolğa kirgən dərvişlər.

Asaları ilgidə, himmət kurı bilidə,
İzim yadı tilidə Allah digən dərvişlər.

Hırkaları ignidə, könglidə yüz minq ayan,
Bilingiz, iki cihan közgə ilməs dərvişlər.

Dərviş Həkninq manzurı, zikri turur gülzarı,
Həknı yadı əsrarı xub ədəbliğ dərvişlər.

Yazukum köp yolatmas, əsbab darusın tapmas,
Közdə yaşın kurutmas yaşı aqğan dərvişlər.

Sırı birlən sözlərlər, tilgə, hikmət tüzərlər,
Işk birlən can kizərlər rəngi sarığ dərvişlər.

İt nəfsini öltürür, kızıl yüzin soldurur,
Xacə Əhməd kul turur, satıp yisün dərvişlər.

* * *

Həkn kulları dərvişlər həkikatnı bilmişlər,
Həknə aşık bolğanlar Həkn yolğa kirmişlər.

Həkn yolğa kirgənlər, Allah tiyü yörgənlər,
İrənlər izin izləp məmalıkdin kiçmişlər.

Aləm fəxri Mustafa andağ aydı mərhəba,
Mircə tünı itip fəxr, fəqr yolını almışlar.

Könqül birməy dünyada, şüru kılmaq haramğa,
Həknı söygən aşıklar hələlidin yimişlər.

Dünya məninq digənlər, cihan malın alğanlar,
Kərgəs kuş dik boluban ol haramğa batmışlar.

Molla, müfti bolğanlar, yalğan fətva birgənlər,
Aknı kara kılğanlar ol tamuqqa kirmişlər.

Qazı, imam bolğanlar, nahəkn dava kılğanlar,
Himar yanqlıq boluban yük astığa kalmışlar.

Rüşvət alğan həkimlər, haram alıp yigənlər,
Öz barməknin tişləbən kərkup turup kalmışlar.

Tatlıq-tatlıq yigənlər, türlüq-türlüq kiygənlər,
Altun taxt olturgənlər tofrak astın kalmışlar.

Mümin kullar, sadıqlar, sıdkı birlə turğanlar,
Dünyalığın sərf itip uçmaq hurın kuçmışlar.

Kul Xacə Əhməd, bilmiş sin, Həkn yolğa kirmiş sin,
Həkn yolğa kirgənlər Həkn dıdarın körmüşlər.

* * * * *

Əya, dostlarım, ölsəm min, bilməm ki, halım nə bolur,
Gurgə kiribən yatsam min, bilməm ki, halım nə bolur.

İltip lahidgə koysalar, arkadaş bakmay yansalar,
Soruğ, sualı sorsalar, bilməm ki, halım nə bolur.

Kirsə kəriş atlığ yılan, çulğansa tənğə şol zaman,
Kalmas bütün bir üstühan, bilməm ki, halım nə bolur.

Cümlə yığılıp mur u mar, ətrafımda nişlər urar,
Müşkil irür pəs kar u bar, bilməm ki, halım nə bolur.

Hiç kilmədi mindin səvab, anda nə birgümdür cəvab,
Gər kilsalar yüz minq əzab, bilməm ki, halım nə bolur.

Bolsa kıyamətni küni, hazır bolur barçaları.
Kılğan əməllərinq kanı, bilməm ki, halım nə bolur.

Ey Kul Əhməd, sin bu kün kılğıl ibadət tün ü kün,
Diməgil ömrümdüm uzun, bilməm ki, halım nə bolur.

* * *

Niçə yıllık mihribanım can aytadur, dostlarım,
Bu vücudum şəhrini fanı kıladur, dostlarım.

Bu kafəsni tutisi pərvaz itədür uçkəli,
Bir karanğuşuləsiz yirgə baradur, dostlarım.

Ey mini yaranlarım, himmət tutunq imanıma,
Düşmənim imanıma zəhmət birədür, dostlarım.

Uşbu can bizlər bilən bir niçə yıllar bar idi,
Hək Taala hükmi birlən əzm itədür, dostlarım.

Bu mini əzalarım canım bilən şadman idi,
Can çıxarğa kül əzam həm titrəşədür, dostlarım.

Əmri-Həkkə barça xalkı-aləmin boldı rıza,
Ol həqiqət bəndələr dayım rızadur, dostlarım.

Kul Xacə Əhməd tutisi pərvaz itədür uçkəli,
Neyləsün miskın kim, ol hükmi-Xudadur, dostlarım.

SÖZLÜK

(qədim türk sözləri)

Arığ/arık	– təmiz, saf
Aş	– yemək, qida
Aşlamaq	– yemək vermək, qonaq eləmək
Aytmaq	– demək, söyləmək
Azğurmaq	– azdırmaq, yoldan çıxartmaq
Bar	– var
Barça	– bütün, hamı
Barmaq	– getmək, çatmaq, qovuşmaq
Baş	– baş; yara
Başlığ	– yaralı
Bəncil	– xudbin, özündən razı
Biq	– bəy
Bilə/ bilən	– ilə, birlikdə
Bilqüliq	– məlum, bilinən
Birlə/ birlən	– ilə, birlikdə
Birmək	– vermək
Biş	– beş
Bitimək	– yazmaq
Bol	– bu
Bolmaq	– olmaq
Burun	– öncə, qabaqca
Çəriq	– əskər, qoşun
Çın/çin	– doğru, düzgün
Çiyan	– əqrəb
Çiçmək	– açmaq, çəkmək
Çörkülmək	– yanıb qovrulmaq
Çulğanmaq	– bürünmək, örtülmək
Dik	– kimi, tək

İsağ	– istilik
İdi/ izi/ igə	– yiyə, tanrı
İgin	– çiyin, bel
İgmək	– əymək
İgri	– əyri
İl/ ilig	– el, ölkə, xalq
İltmək	– istiqamətləndirmək, yönəltmək, özü ilə götürmək
İmək	– olmaq
İməs	– deyil
İnqrəmək	– inləmək, zarımaq
İni	– kiçik qardaş
İr/ ər	– kişi, adam; sufilərə görə: nəfsini boğub həqiqət yolu- na başlayan
İrən/ ərən	– sufilərə görə: allaha qovuşan
İrgəşmək	– toplanmaq, bir sətərə düzülüb getmək, izləmək
İrk	– güc, qüdrət
İrmək	– çatmaq
İsiz	– xeyirsiz, faydasız
Kakmaq	– vurmaq, çırpmaq
Kaltak	– hayasız, ədəbsiz
Kamuğ/ qamuğ	– hamı, bütün
Kança	– necə, nə qədər
Kanda	– harada
Kanı	– hanı
Kapsamaq	– əhatə etmək, içinə almaq
Karamaq	– baxmaq, nəzər salmaq
Karanğu	– qaranlıq
Karı	– qarış
Karındaş	– qardaş
Karmaq	– qarışdırmaq
Karmamaq	– qarmalamaq, tutmaq, yaxalamaq
Kaş	– ön, qarşı
Katığ	– bərk, sərt, möhkəm
Katıqlanmaq	– əziyyət çəkmək
Kay/ kaysı	– hansı

Kılmaq	- olmaq, etmək
Kıvanmaq	- güvənmək
Kilmək	- gəlmək
Kim/ kin	- ki
Kinqümək	- genişlənmək
Kiyin	- sonra
Kol	- qol, əl
Kolmaq	- xahiş etmək, üzür istəmək, tövbə eləmək
Kopmaq	- ayağa durmaq, meydana çıxmaq, zühur eləmək
Koymaq	- qoymaq, tərək etmək, imtina eləmək
Köfrüg	- körpü
Köfük	- köpük
Köp	- çox, çoxlu
Köymək	- yanıb qovrulmaq
Kuduk	- quyu
Kur	- qurşaq, kəmər
Manqa	- mənə
Məngü/ bəngü	- əbədi, xoşbəxtlik
Min	- mən
Minq	- min
Muna	- budur
Mundağ/ mundak	- belə, bu cür
Munq/ bunq	- dərd, kədər
Mü	- mi (sual şəkilçisi)
Nəçük/ niçük/ nitək	- necə, nə cür
Ni	- nə
Onq	- sağ tərəf
Onqmaq	- yaxşılaşmaq, sağalmaq
Orun	- yer, məskən
Ot	- od, atəş
Öçmək	- sönmək
Ölüq	- ölü
Önqmək	- bitmək, yetişmək
Örkülmək	- dörd yanı dolaşmaq, cövlan eləmək
Örtəlmək	- yandırmaq

Ötəlmək	- keçib getmək
Öy	- ev
Özlük	- mənlik
San	- say
Sarığ	- sarı
Sin	- sən
Sorğuçu	- soruşan, sorğu-sual edən, inkir-minkir
Sorğülüq	- soruşulan, soruşulacaq
Soruğ	- sual
Sögmək	- söymək, təhqir etmək
Söymək	- sevmək
Söyünmək	- sevinmək
Sözləmək	- söyləmək, söz demək
Sözləy almaq	- söz almaq
Süçüq	- dadlı, ləzzətli, şirin
Süngək	- sümük
Şol	- bu
Tağ	- dağ
Tamuğ/ tamuk	- cəhənnəm
Tanq	- dan yeri
Tanqla	- səhər tezdən, ertədən
Tapa	- -a, -ə; doğru, tərəf
Taş	- daş; bayır, kənar
Taşlamaq	- tərək etmək, imtina etmək
Teq	- kimi, tək
Tənqri/ Tənqri	- tanrı, allah
Tındırmaq	- dindirmək, təskinlik vermək, sakitləşdirmək
Tinqlamaq	- dinləmək
Tifmək	- tərpmək, rədd etmək
Tiqmək	- çatmaq, qovuşmaq
Til	- dil
Tilbə	- dəli
Tilmək	- dəlmək, deşmək
Tiriq	- diri, sağ
Tolğanmaq	- dolanmaq, dolaşmaq, yönəlmək

Tozmaq	- gəzmək, köhnəlmək	Öləmək
Tuğ	- bayraq	Öy
Tükəl	- tükenənə qədər, büsbütün	Öyün
Tün	- gecə	Sən
Türlük	- cürbəcür, müxtəlif, dürlü	Sarıq
Tüş	- yuxu	Sin
Uçmaq/ uçmaq	- cənnət	Sorğun
Uğan	- qüdrətli, qadir	Sorğunluq
Ukmaq/ unmaq	- anlamaq, dərk etmək	Soruş
Ulamaq	- əlavə etmək, birləşdirmək	Sözmək
Ulaşmaq	- çatmaq	Sözmək
Uluğ	- ulu, böyük	Sözlənmək
Urmaq	- vurmaq	Sözlənmək
Uruğ	- nəsil, əqraba	Sözlənmək
Urumaq	- vuruşmaq, mübarizə aparmaq	Sözlən
Uş/ uşbu/ uşol	- bu, həmin bu; o, həmin o	Sözlən
Uyat	- abır-həya, hicab	Sol
Uyku/ uyğu	- yuxu	Tağ
Ülşmək	- paylamaq	Tamağ/ tamuk
Ülüş	- pay	Tanıq
Yalunğaç	- çılpaq, lüt-üryan	Tandıq
Yalğan	- yalan, saxta	Tapa
Yançmaq	- döymək, əzmək, parçalamaq	Taş
Yanqlıq	- kimi, tək	Təşlən
Yanmaq	- yana çəkmək, dönmək	Təp
Yapmaq	- örtmək, qapamaq	Təpni/ Təpni
Yarı	- kömək, yardım	Təpni
Yaruk (luq)	- işıq, aydınlıq, parlaqlıq	Təpni
Yaş	- gənc, təzə, ömür	Təpni
Yaşlıq	- qoca, yaşlı	Təpni
Yazuk	- günah	Til
Yıqlamaq	- ağlamaq	Til
Yimiş	- yemək	Til
Yir	- yer	Til
Yişmək	- açmaq	Til

Yiti	- yeddi
Yitti	- yedi
Yolsuz	- heç bir tərqiqətə girməmiş

Əhməd Yəsəvi
DİVANI - HİKMƏT

Nəşriyyatın direktoru
Mətbəxinin direktoru
Texniki redaktor
Kompüter operatoru
Redaktor
Korrektorlar
Nəziq Əkrəmov
Əliyev İsmayil
Fətəli Kərimov
İsmayil Əliyev
Həsəd Əliyev
Əliyev İsmayilov
Nəziq Əkrəmov

Yığılmağa verilib 11.09.2004. Çapa hazırlanıb 02.11.2004.
Format 70x100. F.v.v. 8. B.c.v. 10.32. Ötəst qapı.
Səhifə 76 200. Səhifə 5000 nəşr. Bütövlük buraxılış 500 nüsxə.
Qiyomet müqavilə ilə.

"Çarşinin" nəşriyyatı
"Çarşinin" mətbəxi
Bana 5. M. Məhəmmədov küç. 2A.
Tel. 447-49-71.

Əhməd Yəsəvi

DİVANİ - HİKMƏT

Nəşriyyatın direktoru
Mətbəenin direktoru
Texniki redaktoru
Kompüter operatoru
Redaktoru
Korrektorlar

Eldar Əliyev
Səhraf Mustafayev
Fərid Kərimov
İlhamə Süleymanova
Həqiqət Eldarova
Ofelya İsmayılova
Nərgiz Əkbərova

Yığılmağa verilib 14.09.2004. Çapa imzalanıb 05.11.2004.
Formatı 70x100 $\frac{1}{16}$. F.ç.v. 8. Ş.ç.v. 10,32. Ofset çapı.
Sifariş № 209. Sayı 5000 nüsxə. (Birinci buraxılış 500 nüsxə).
Qiyməti müqavilə ilə.

"Çaşıoğlu" nəşriyyatı.
"Çaşıoğlu" mətbəəsi.
Bakı ş., M.Müşfiq küç., 2a.
Tel. 447-49-71.